

شناسایی مولفه های الگوی فعالیت های تربیتی در دوره پیش دبستان با روش سنتز پژوهی به منظور ارائه مدل

امیررضا مهدویان^۱، افسانه صابر گرکانی^۲، اصغر شریفی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۰۱

چکیده

این پژوهش با هدف ارائه مدل فعالیت های تربیتی در دوره پیش دبستان با تاکید بر محتوا و فعالیت با روش تحقیق کاربردی از نوع کیفی انجام گردید. در رویکرد کیفی براساس روش سنتز پژوهی از نوع قیاسی و مدل کلاین به کشف شاخص ها و مولفه های فعالیت های تربیتی در دوره پیش دبستانی استفاده شد. شرکت کنندگان در رویکرد کیفی شامل ۱۵ نفر از متخصصان رشته برنامه ریزی درسی، روانشناسی و متخصصان حوزه آموزش و پرورش به صورت هدفمند از مربیان پیش دبستانی شرق استان تهران در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که به روش خوشه ای چند مرحله ای و از بین افراد جامعه آماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات در رویکرد کیفی بر اساس کدگذاری، پرسشنامه محقق ساخته، می باشد. در رویکرد کیفی به منظور افزایش روایی و پایایی پرسشنامه، در روایی از ضریب لاوشه، سه سویه سازی و دوکدگذاری (ضریب توافق کاپا) استفاده گردید. ابزار گردآوری در رویکرد کمی در روایی ظاهری بصورت محتوایی و سازه و در پایایی با استفاده از روش آلفای گرونباخ مورد تایید قرار گرفت. نتایج پژوهش در رویکرد کیفی و مفاهیم استخراج شده از مقالات تعداد ۹۳۹ کد شناسایی شد که به کدهای هم دسته تبدیل شدند. نهایتاً کدهای جایگزینی انتخاب گردید که ۱۱۰ مولفه در قالب ۱۱۰ گویه و ۹ مولفه مدل کلاین دسته بندی گردید. در نتیجه بر اساس نتایج حاصل از پژوهش هریک از عامل های پرسشنامه طراحی شده فعالیت های تربیتی دوره پیش دبستانی از اعتبار قابل قبول برای یک مدل تربیتی در دوره پیش دبستانی برخوردار بودند.

واژگان کلیدی: فعالیت های تربیتی، دوره پیش دبستان، سنتز پژوهی، آموزش های تخصصی.

۱- دانشجوی دکتری، گروه برنامه درسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

۲- استادیار، گروه برنامه درسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

۳- استادیار، گروه برنامه درسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

مقدمه:

ها را با ذهنی باز، منعطف و توانا برای ترکیب کردن نوین اطلاعات پرورش داد؛ یعنی آن‌ها را با انسانی با تربیت خلاق تبدیل کرد. (لومباردی و همکاران، ۲۰۱۸)

روش‌های تربیتی والدین اثرات طولانی بر رفتار، انتظارات و در نهایت بر شخصیت افراد در آینده دارند. والدینی وجود دارند که اجازه نمی‌دهند کودک ابراز وجود کنند و مانع بروز هیجانات و احساسات درونی کودک می‌شوند و در نتیجه این کودکان در آینده افرادی روان‌آزرده، مضطرب و پریشان و افسرده خواهند شد. در حقیقت دیرزمانی است که معلوم شده برخی از گرایشهای تربیتی والدین با پیدایش رفتارهای غیر انطباقی کودکان رابطه دارد. پژوهش‌های بسیاری که در زمینه چگونگی برخورد والدین با کودکان و روش‌های اظهار نظر کودک بیان شده است، بی‌شک همه اولیاء و مربیان و علاقه‌مندان به امر تعلیم و تربیت بر این باورند که کودکان باید همگی از امکاناتی مشابه و در یک سطح عمومی برای تربیت برخوردار باشند تا بتوانند نقش خود را در جامعه پیدا نموده و برای زندگی آینده خود را آماده نمایند. چنانچه والدین و در سطح کلان تر، برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران اجتماعی، خواهان افرادی توانمند باشند، بایستی از همین دوران کودکی به نیازهای آنان و روش‌هایی که آنها را به این هدف می‌رساند بپردازند. کودکان امروز نسبت به گذشته با ذهنی پذیرا و آماده تربیت هستند تا در دست مربیان تعلیم و تربیت، فردای بهتری برای کودکان رقم بخورد. هرچند روشهای تربیتی والدین نیز اثرات طولانی بر رفتار، انتظارات و در نهایت بر شخصیت افراد در آینده دارند. (بدخشان و همکاران ۱۳۹۷)

کوشش‌ها و تحقیقات فراوان دانشمندان معروفی مانند روسو^۱، پستالوزی^۲، مونته‌سوری^۳، دوی^۴، پیاژه^۵ و فروبل^۶ و الگوهای آموزشی رژیو امیلیا^۷، بانک استریت^۸، والدروف^۹، اسکوپ^{۱۰} و افراد دیگر نیز مؤید این مطلب است که تجارب سالهای اولیه‌ی هر کودک در چگونگی تشکیل شخصیت و کمال‌نهایی وی بینهایت تأثیرگذار است. اهمیت این تحقیقات زمانی آشکار می‌شود که بدانیم در

یادگیری، اولین فرآیندی است که با شیوه‌های مختلف توسط مربیان و آموزگاران در طول دوره حیات، تداوم دارد تا جایی که اسلام آن را از بدو تولد تا ممات می‌داند. پرورش و تربیت در کنار آموزش، که غایت اصلی رشد انسانی است، در این دوران صورت می‌گیرد و در یک رابطه لازم و ملزومی، زیست بشری را تسهیل می‌نماید. کودکی، شاید مهم‌ترین و اثربخش‌پذیرترین دوران زندگی یک فرد می‌باشد و لزوم آموزش در همین مقطع کودکی است. اکثر کشورهای جهان، آموزش پیش از دبستان را به عنوان یک اصل مهم و همگانی برای همه واجدین شرایط لازم دانسته تا جایی که در برخی کشورها به صورت اجباری برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری کرده‌اند. (طلایی و همکاران ۱۳۹۴)

اعتقاد بر این است شاکله شخصیت انسان‌ها در شش سال اول زندگی قوام می‌یابد و این آموزش‌ها در مراحل بعدی در مسیر تکامل بیشتری قرار می‌گیرد. اهمیت این مسئله باعث می‌شود تا تعلیم و تربیت کودک در پیش دبستان با نگاه تحقیقی دیده شود؛ بدین لحاظ این مقطع از زندگی کودک از حیث تعلیم و تربیت بیش از پیش مورد توجه مسئولان و اندیشمندان تربیتی قرار گیرد. از دیگر جنبه‌هایی که توجه مسئولین و مربیان را به آموزشهای تربیتی معطوف می‌سازد، مقطع اول دوره آموزشی انسان است. بسیاری از اندیشمندان تربیتی مراکز پیش دبستانی، چه دولتی باشند و یا غیر دولتی، مسئول مراقبت و فرآیند یادگیری کودکان در ابعاد مختلف می‌باشند. (آرام‌فرد ۱۳۹۴).

این ابعاد زندگی کودک شامل: بعد زیستی، روانی، اجتماعی، تقویت عزت نفس و کرامت کودک به همراه فراهم آوردن فرصت‌ها و تجارب یادگیری متنوع برای آنهاست. پیش دبستانی برنامه‌ای برای تربیت دوران کودکی است که در آن کودکان یادگیری و تربیت را با بازی در برنامه‌ای که توسط بزرگسالان آموزش دیده حرفه‌ای اجرا می‌شود، ترکیب می‌کنند. تأکید بیشتر مربیان پیش دبستانی بر روی تربیت و یادگیری و پیشرفت کودکان است تا والدین را قادر به کار یا انجام فعالیت‌های دیگر نماید. این فعالیت‌های تربیتی کودکان، متفاوت از مراقبت‌های روزانه آنها هستند. این دوره کودک را فقط برای زندگی آینده آماده نمی‌کند، بلکه جنبه‌ای از زندگی را به وجود می‌آورد که فرد باید در آن تحول یابد؛ بنابراین، اگر یکی از اهداف بلند مدت تعلیم و تربیت آماده کردن کودک برای قبول تغییرات سریع اجتماعی باشد، باید آن-

¹ Rousseau

² Pestalozzi

³ Montessori

⁴ Devi

⁵ Piaget

⁶ Froebel

⁷ Reggio Emilia

⁸ Bank Street

⁹ Waldorf

¹⁰ Scoop

عوامل تاثیر گذار در پایین آوردن نرخ بهره وری و اثربخشی مراکز پیش دبستانی که با عدم هماهنگی در موضوعات سبب فردی نگری گردید، عملاً این مراکز را با مشکل کارکردی مواجه ساخت؛ بطوری که خانواده ها معمولاً بدنبال یافتن مراکز مطمئن تر جهت سپردن کودکان خود هستند. این عوامل عبارتند از: تنوع مراکز پیش دبستانی و اداره آنها توسط آموزش و پرورش و اداره بهداشتی، برنامه های تربیتی و آموزشی متنوع و مختلف، کادر کمتر آموزش دیده و بی تجربه، عدم آموزش های ضمن خدمت، برنامه ریزی و متون آموزشی تربیتی غیر یکسان در سراسر کشور و محیط های آموزشی تربیتی فاقد استاندارد لازم جهت تربیت بهتر کودکان. با توجه به تنوع برنامه های تربیتی و نبود یک الگوی عملی و اجرایی در یکسان سازی رفتارهای تربیتی در مراکز پیش دبستانی و نیز عدم تناسب توان مربیان پیش دبستان و مراکز مربوطه با نیاز سنی کودکان، موجب دغدغه محقق در دستیابی به الگوی اجرایی یک مدل هدفمند برای جهت-دهی محتواها و فعالیت های تربیتی در آن مدل شده است. با این حال در کشور ایران با توجه به تأکید اسناد بالادستی و ضرورت این دوره و نیز به منظور آغاز یک حرکت جدی و منسجم جهت تهیه برنامه آموزشی تربیتی نظام مند، سازمان یافته، جامع، هماهنگ و هدف دار، متناسب با فرهنگ و روحیه حاکم بر جامعه ایران برای آموزش و تربیت دوره پیش از دبستان، گام های اساسی باید برداشته شود...

تنوع برنامه های اجرایی تربیتی مراکز پیش دبستانی، عدم تمرکز آموزش های تخصصی ویژه پیش دبستانی ها برای مربیان، استاندارد نبودن مراکز آموزشی، اختلاف و گوناگونی در فضاهای آموزشی و عدم تناسب برخی مراکز با نیاز کودکان، از مشکلاتی است که ضریب تأثیرگذاری این مراکز را کاهش می دهد و آن ضرورت یاد شده را پایین می آورد. بدیهی است که کاهش اثر گذاری این دوره، تأثیر متقابلی در مقاطع بعدی آموزش می گذارد. آنچه از مطالعات اولیه بر می آید، خلاء چنین نظام آموزشی برای کودکان با توجه به ضرورت های آن در زمینه تربیتی بسیار مشهود است؛ از این رو سامان دهی چنین نظامی برای دوره پیش دبستان ضرورتی اجتناب ناپذیر است. با توجه به اهمیت این امر، واضح است که برای اتخاذ یک استراتژی کارآمد در امر تربیت و هدایت کودکان و دانش آموزان، باید به طراحی مدل تربیتی کارآمد پرداخت. طراحی چنین مدلی برای ارتقاء سطح تربیت کودکان

بسیاری از مواقع، خانواده وظیفه خود را بدلیل آشنا نبودن با مسائل تربیتی و شیوه های آموزشی به خوبی ایفا نمی کند. این گونه رفتارها به دلیل کم سواد، فقر فرهنگی، بروز مشکلات اقتصادی، دور بودن والدین از محیط خانه، مشکلات و گرفتاری های تامین نیازمندی های زندگی، از هم گسیختگی خانوادگی و موارد بی شماری بوجود می آید. اینجاست که مراکز پیش دبستانی باید کمبودهای آموزشی، تربیتی و عاطفی کودکان را جبران کند. به گفته هاردی^۱، پیش دبستان، برنامه ای است که تجربیات آموزش تدارک دیده شده و هدف آن کمک کردن به رشد کودکان ۲-۵ ساله است. (هاردی، ۲۰۱۰)

پیش دبستانی ها متکفل به اجرای دودسته آموزش برای کودکان می باشند. دسته اول، آموزش هایی است که جنبه بینشی و نگرش کودکان را به دانسته های مورد نیاز تعلیم می دهند و دسته دوم، آموزش هایی است که رفتارهای کودک را با انجام برنامه هایی نظیر بازی و انتقال مفاهیم، عادت پذیری، کارهای هنری، آموزش موسیقی و شعر، مباحث اخلاقی و اعتقادی جهت می دهد تا عادت ها و رفتارهایی چون راستگویی، امانت داری، احترام به مقدسات، هنجارهای دینی، الگوهای اعتقادی، رفتارهای اجتماعی، کارهای جمعی و گروهی و نظیر آن را در کودک پرورش دهد. آنچه در نظامهای آموزشی، به ویژه توسط مسئولین آموزش و پرورش، مدیران مدارس و مربیان آموزشی و حتی والدین می توان مشاهده کرد این است که علیرغم پذیرفتن اینکه سال های اولیه زندگی کودک از اهمیت خاصی برخوردار است، هر یک از آنها با اتخاذ برنامه های نامربوط به نحوی از انجام وظیفه اصلی تربیتی شانه خالی می کنند و درباره ی رهایی از مرحله ی وابستگی فکری به مرحله استقلال و کمال قدمی بر نمی دارند. (مفیدی ۱۳۹۳)

آموزش پیش از دبستان در ایران طی سال های اخیر از یک برنامه تربیتی صحیح و علمی برخوردار نبوده و در هر یک از مراکز مربوطه در کشور به صورتی خاص و طبق ذوق و سلیقه شخصی نهادهای مختلف اداره گردیده است. عدم تناسب برنامه های تربیتی پیش از دبستان با نیازهای کودکان، عدم توجه به نیروی انسانی به ویژه مربیان، یکپارچه نبودن مدیریت مراکز پیش دبستانی، نبودن سند برنامه درسی مستقل و عدم سرمایه گذاری نظام تعلیم و تربیت در این دوره از مهم ترین معایب دوره پیش از دبستان ایران است. (آخش و همکاران، ۱۳۹۵)

¹ Hardy

محتوا

منظور از محتوا عبارت از دانش سازمان یافته و اندوخته شده، اصطلاحات، اطلاعات، واقعیات، قوانین و اصول، روش‌ها، مفاهیم، تعمیم‌ها، پدیده‌ها و مسائل مربوط به یک ماده علمی است. محتوا چیزی است که قرار است آموزش داده شود. محتوا شامل کلیه مطالب، مفاهیم و اطلاعات مربوط به یک برنامه مورد نظر است خواه به عنوان بخشی از متن یک کتاب باشد، محتوا برنامه و اطلاعات و دانشی است که قرار است برای کاری که در پیش رو داریم اجرایی کنیم. (ملکی، ۱۳۹۰)

فعالیت‌های تربیتی

فعالیت‌هایی تربیتی به جنبه‌های هنری و تربیتی گفته می‌شود که آشنایی دانش آموزان با اصول و مفاهیم موجود در آن فعالیت‌ها است که باعث می‌شود آنان بصیرت و دانش بیشتری با پدیده‌های هنری و تربیتی برخورد کنند و بتوانند به طور اصولی نسبت به درک ماهیت فعالیت‌ها و نقد آن بکوشند و در نتیجه فعالیت‌های انجام شده را ارزش‌گذاری کنند سپس بر اساس قضاوتی مناسب به سوق دادن نگرش‌های خود به سمت فعالیت‌های خاصی بپردازند. (احمدوند و همکاران، ۱۴۰۲)

پیشینه تحقیق:

زمانی و همکاران (۱۴۰۲) در این پژوهش به اهمیت کسب سواد آموزی اولیه برای کودکان در معرض خطر از خانواده کم‌برخوردار، اثر بخشی داستان خوانی مشارکتی با دو محور معنا و رمز برای ارتقاء مهارت‌های سواد آموزی شامل مولفه‌های آمادگی خواندن و آگاهی واج‌شناسی بررسی شده است. فرض پژوهش مبنی بر اثر بخش بودن برنامه مداخله در بهبود مهارت‌های سواد آموزی تایید شده است که نتایج بهبود ایجاد شده از پایداری برخوردار است، با گنجاندن و آموزش مستقیم مهارت‌های مرتبط با رمز در برنامه داستان خوانی مشارکتی می‌توان موجب بهبود مهارت‌ها و پیش‌نیازهای آمادگی خواندن در کودکان پیش‌دبستانی گردد. یافته‌های نشان می‌دهد که خواندن کتاب داستان به صورت تعاملی و فعالیت‌های آن می‌تواند به عنوان ابزاری برای رشد دانش واج‌شناسی کودکان بکار رود و همسو با شواهد پژوهش، دانش واج‌شناسی می‌تواند آمادگی خواندن و بهبود سواد آموزی اولیه را پیش‌بینی کند. در نتیجه مشکلات سواد آموزی با نقص زبانی مرتبط شده است.

مظاهری تهرانی (۱۴۰۲) این پژوهش با هدف تعیین اثر بخشی آموزش والدگری امید محور بر خود کارآمدی

کمک می‌کند تا این مقطع در فرآیند آموزشی هدفمند قرار گرفته و پایه‌ای مطمئن برای سطوح بالاتر گردد. بدیهی است عدم وجود چنین مدلی برای سامان‌دهی نظام تربیتی کودکان، موجب اختلاف و آشفتگی تربیتی در مراکز پیش‌دبستانی پدید می‌آورد و زیرساخت تربیتی افراد را متزلزل و بر اساس تصمیمات غیراصولی مواجه خواهد ساخت که در آن صورت ارزیابی و محاسبه ضریب کارکرد آن میسر نخواهد بود.

این مدل می‌تواند کمک شایانی برای مسئولین و تصمیم‌گیرندگان تربیتی در سطح وزارت آموزش و پرورش و خصوصاً مراکز تربیتی و نیز مربیان تربیتی گردد و طراحان آموزش‌های پیش‌دبستانی را به سمت طراحی متون متناسب با سیاست‌گذاری اصولی تربیتی رهنمون سازد و از طرفی استاندارد برای مراکز تربیتی تعریف نماید تا مراکز خصوصی و بهزیستی و حتی خودآموزش و پرورش، مکلف به رعایت این استانداردها باشند. طراحی و پیگیری چنین مدلی در ابعاد تعریف شده، موجب تحولی در امر تربیت کودکان پیش‌دبستانی خواهد بود. بنابراین دغدغه مهم محقق در رفع مشکلات تربیتی موجود در مراکز پیش‌دبستانی، بر طراحی یک مدل متناسب، علمی و هدفمند با تربیت کودکان در این مقطع می‌باشد. بنابراین سوال این تحقیق این است که: ارائه مدل فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش‌دبستان با تاکید بر محتوا و فعالیت چگونه خواهد بود؟

مروری بر ادبیات نظری:

پیش‌دبستانی

پیش‌دبستانی دوره‌ای است که به تناسب امکانات و مقتضیات هر کشور کودکان سه تا شش ساله در آن پرورش می‌یابند. دوره‌ی پیش‌دبستانی، دوره‌ی جدا شدن تدریجی از محیط خانه و آماده شدن برای انس گرفتن با کودکان دیگر و آشنایی با کار در مدرسه است. (سعادت‌مند و همکاران، ۱۳۹۳)

تربیت

تربیت به جریان یا فرایندی منظم و مستمر گفته می‌شود که هدف آن هدایت رشد جسمانی و روانی یا به طور کلی هدایت رشد همه‌جانبه‌ی شخصیت تربیت‌شوندگان در جهت کسب و درک معارف بشری و هنجارهای مورد پذیرش جامعه و نیز کمک به شکوفا ساختن استعدادهای آنان است (سیف، ۱۳۹۹)

تربیت شامل برنامه‌ریزی فعالیت‌های است که قرار است برای رسیدن به اهدافی که پیش‌رو دارد برنامه‌ریزی می‌کند.

به فرد، توانمند، شایسته و عاملی است که بر شنیدن صدای او و ایجاد زمینه لازم برای تحقق بیشتر عاملیت وی تاکید می‌شود. در عین حال توجه به میزان عاملیت کودکان در نزد الگوهای مورد بررسی یکسان نیست، زیرا مفهوم عاملیت کودک مانند پیوستاری است که هر یک از این الگوها در نقاطی متفاوتی از آن قرار دارند. در رابطه با محور دوم نیز روشن شد که ماهیت یادگیری بر نگاه عاملیت کودک مبتنی است.

پسندیده (۱۴۰۱): مطابق با نتایج بدست آمده از این پژوهش، آموزش‌های دوران پیش دبستانی بر میزان احترام به خود در ابعاد اجتماعی، جسمانی و تحصیلی کودکان پیش دبستانی تاثیر گذار بوده است. احترام به خود و خانواده در دانش آموزان پیش دبستانی تفاوت معنی داری را نشان نداد، اما با توجه به اینکه احترام به خود، احساسات کودکان نسبت به خود به عنوان عضوی از خانواده را شامل می‌شود و با توجه به محبت و احترامی که از سوی والدین و سایر اعضای خانواده دریافت می‌کنند، احساس امنیت کرده و احترام به خود مثبتی در این زمینه شکل می‌گیرد، لذا نقش خانواده بسیار پر رنگ تر از مراکز پیش دبستانی است و بر اساس متغیرهایی مختلفی نظیر سبک فرزند پروری والدین، فرهنگ خانواده و سایر موارد شکل می‌گیرد.

در بررسی و مشاهدات دومینیک (۲۰۲۳) مربیان پیش دبستانی در مورد اهمیت محیط جهت توسعه استقلال کودک، اصطلاح محیط یک مفهوم بسیار گسترده ای دارد. چرا که انواع مختلفی از محیط‌ها مانند فرهنگی، مذهبی، اجتماعی، خانوادگی، نهادی و ... را در برمی‌گیرد. در بخش تئوری به تبیین مفهوم استقلال در کودکان پیش دبستانی و سیر رشد استقلال پرداخته شد. ویژگی‌های اصلی رشد استقلال کودکان پیش دبستانی را در زمینه‌های جسمی- حرکتی، شناختی، اجتماعی و عاطفی خلاصه کردیم. در ادامه تأثیر محیط و تأثیرپذیری افراد بالغ پرداختیم که از یکدیگر تفکیک ناپذیرند.

کاتیا (۲۰۲۳) بررسی چگونگی واکنش مربیان به پریشانی کودکان در دوره پیش دبستانی و تأثیر آن به احساسات و زندگی کودکان بستگی دارد. کودکان انواع مختلفی از احساسات را به صورت روزانه تجربه می‌کنند و پریشانی نیز در زندگی روزمره آنها نقش دارد. باید به کودکان کمک کرد تا آنچه را که تجربه می‌کنند درک کنند، در مورد احساسات خود صحبت کنند و تأکید کنند که ما برای آنها اینجا هستیم. ما عمدتاً علاقمند بودیم که

والدین مادران کودکان پیش دبستان انجام شده و نتایج مداخلات نشان داده که آموزش والدگری امید محور بر افزایش خودکارآمدی مادران موثر بوده است. مبنای تحقیقات انجام شده آموزش برخی از شیوه‌های والدگری باعث افزایش خودکارآمدی مادران می‌گردد از حیث یافته‌های پژوهش حاضر با یافته‌های بدست آمده از انواع دیگر آموزش‌های والدگری و آموزش والدگری ذهن آگاهانه فرزند پروری مبتنی بر پذیرش و تعهد و درمان مبتنی بر رابطه والد و کودک می‌باشد.

جو لنگرودی (۱۴۰۱): در پژوهشی که در کودکان پیش دبستانی انجام شده هویت یکی از اصلی ترین موضوعات تاریخ بشر، انبیاء، سیاستمداران و قانون گذاران بوده است. در قرآن کریم نیز اشاره ای به قومیت و قبیله شده است. آنچه انسان با شناخت خود و دیگران به وجود اشتراک و افتراق با دیگران پی می‌برد باعث می‌گردد وجه تمایزی میان خود و دیگران قائل شود. اما از نظر روان شناسان هویت را از دوران کودکی به جهت جلوگیری از بحران‌های هویت که در سنین نوجوانی گریبانگیر نوجوانان و جوانان خواهد بود لازم می‌داند. از سویی دیگر جهان شاهد پدیده‌ای به نام جهانی شدن بوده است که این پدیده نه تنها بر اقتصاد و سیاست بلکه بر فرهنگ ملت‌ها نیز تاثیر گذاشته و نگرش‌ها، ارزش‌ها، باورها، آداب، و رسوم حتی پوشش مردم را تغییر داده است.

ولی الهی (۱۴۰۱): آموزش شعر خوانی باعث تقویت دو مولفه گنجینه لغات (واژگان تصویری و واژگان ربطی) از سه مولفه گنجینه لغات (واژگان ربطی و واژگان شفاهی و واژگان تصویری) کودکان مقطع پیش دبستان می‌شود. اما آموزش شعر خوانی به مولفه‌های واژگان شفاهی گنجینه لغات تاثیر گذار نبوده و موثر نیست به همین دلیل آموزش شعر خوانی بر تقویت گنجینه لغات (واژگان تصویری و واژگان ربطی) کودکان مقطع پیش دبستانی موثر است، اما بر تقویت گنجینه لغات واژگان شفاهی موثر نیست. یکی از ویژگی‌های شعر علاوه بر جذابیت ظاهری دارا بودن محتوای قصه و آموزندگی است که باعث اغنای تفکر و رشد فکری در کودکان می‌شود. همچنین سبب می‌شود که کودکان به سوی آن کشیده شده و در برابر یادگیری مقاومت نشان ندهد.

کیانی (۱۴۰۱): بر اساس نتایج بدست آمده از بکار گرفتن چهار الگوی مدرن برنامه درسی دوره پیش دبستان در محورهای سه گانه، می‌توان اظهار نمود که در رابطه با الگوی نخست، در همه این الگوها کودک موجودی منحصر

نقش شناخت والدین در رابطه بین اضطراب والدین و اضطراب کودک در کودکان پیش دبستانی پرداخته است. نتایج نشان داد که اضطراب والدین با اضطراب کودک مرتبط است. اضطراب والدین نیز با شناخت والدین، یعنی منبع کنترل والدین و کنترل والدین خلق و خو و رفتار مضطرب کودک مرتبط بود. اضطراب کودک با انتظارات والدین از خلق و خو و رفتار مضطرب کودک و کنترل والدین بر خلق و رفتار مضطرب کودک مرتبط بود. با این حال شناخت‌های والدینی برای میانجی‌گری رابطه بین اضطراب والدین و اضطراب کودک یافت نشد.

اصلان (۲۰۲۳) در این پژوهش تأثیر برنامه گفتگوی ۱۲ هفته‌ای بر محیط سواد آموزی خانگی، زبان و مهارت‌های سواد اولیه کودکان پیش‌دبستانی ترکیه‌ای با پیشینه اجتماعی-اقتصادی متفاوت بررسی شد. پژوهش به صورت چهار مرحله‌ای برنامه‌ریزی شد. در ابتدا برنامه خواندن و گفتگو شامل خواندن مشترک، آیت‌های واژگانی و مهارت‌های روایی توسعه یافت. دوم مطالعه امکان‌سنجی و پذیرش با هشت نفر از والدین و فرزندان پیش دبستانی آنها انجام شد. آنها سه هفته اول مداخله را با فرزندان خود پنج جلسه در هفته و هر جلسه ۳۰ دقیقه انجام دادند. سپس تمام عناصر برنامه خواندن و گفتگو با توجه به دیدگاه والدین بررسی شد و نسخه نهایی برنامه تصمیم‌گیری شد. در مرحله بعد، یک کارآزمایی تصادفی کنترل شده پایلوت انجام شد که ۵۰ کودک پیش دبستانی و والدین آنها در این مطالعه شرکت کردند. کودکان پیش دبستانی از قبل در مورد مهارت‌های زبانی و سواد اولیه مورد آزمایش قرار گرفتند. ارتباط نتایج نشان داد که کودکان گروه مداخله در مهارت‌های زبانی و سواد اولیه پیشرفت قابل توجهی داشتند، اما در گروه کنترل این مورد صادق نبود. همچنین، والدین گزارش دادند که این مداخله برای فرزندان‌شان و مهارت‌های زبانی و سواد اولیه آنها را بهبود بخشیده است.

پیترکا (۲۰۲۳) بیان داشت نقش مربیان و کمک مربیان پیش دبستانی در کشف استعداد کودکان پیش دبستانی و همچنین تأثیر محیط تشویقی و والدین در شکوفایی استعدادهای کودکان بسیار موثر است. آموزش در بخش نظری به تشریح ویژگی‌های رشدی کودکان پیش دبستانی، ارائه نیازهای کودکان تیزهوش و اهمیت تشخیص و شناسایی زودهنگام استعدادهای درخشان اهمیت بسزایی دارد. در یک مقیاس مشاهده ارزیابی که توسط مربیان مهدکودک برای شناسایی آسان یک کودک تیزهوش استفاده شد، نقش والدین در رشد استعداد

مربیان چگونه توانایی پذیرش بدون قید و شرط خود را ارزیابی می‌کنند و در صورت تماس احتمالی با یک کودک در گروه از چه رویکردهای پیشگیرانه‌ای استفاده می‌کنند. در بخش تجربی، پژوهشی کیفی بر روی یک نمونه هدفمند متشکل از پنج مربی که برای بهزیستی کودکانی که تماس را تجربه می‌کنند تلاش می‌کنند انجام دادیم. بر اساس نتایج تحقیق، ما به این نتیجه رسیدیم که مربیان به مسئولیت خود در حل پریشانی کودکان واقف هستند و با احتیاط و حرفه‌ای به آن پاسخ می‌دهند. مربیان درک می‌کنند که سختی‌های کودکان بیشتر از خانواده اولیه ناشی می‌شود و بچه‌ها معمولاً هنگام ورود به مهد کودک در دوره مقدماتی پریشانی را تجربه می‌کنند.

اسمولار (۲۰۲۳) در پژوهشی تحت عنوان بقای انسان به احساسات بستگی دارد. کودکان به طور روزانه احساسات متنوعی را تجربه می‌کنند و سختی‌ها نیز بخشی از زندگی روزمره آنهاست. باید به کودک کمک کرد تا بفهمد چه چیزی را تجربه می‌کند، درباره احساسات صحبت کند و تأکید کند که ما برای آنها اینجا هستیم. ما عمدتاً به این موضوع علاقه مند بودیم که مربیان چگونه توانایی خود را برای پذیرش بدون قید و شرط ارزیابی می‌کنند و از چه رویکردهای پیشگیرانه‌ای در صورت ناراحتی احتمالی برای یک کودک در گروه استفاده می‌کنند. در بخش تجربی، پژوهشی کیفی بر روی یک نمونه هدفمند متشکل از پنج مربی زن که برای بهزیستی کودکان درگیر سختی کار می‌کنند، انجام دادیم. با نتایج تحقیق متوجه شدیم که مربیان به مسئولیت خود در حل مشکلات کودکان واقف هستند و با دقت و حرفه‌ای به آنها پاسخ می‌دهند. مربیان درک می‌کنند که سختی‌های بچه‌ها بیشتر از خانواده ابتدایی است و بچه‌ها معمولاً هنگام ورود به مهدکودک در دوره مقدماتی سختی را تجربه می‌کنند.

ویتکرافت (۲۰۲۳) در بررسی خود مشکلات اضطراب کودکان پیش دبستانی را یکی از رایج‌ترین مراجعات به خدمات بهداشت روان کودک و نوجوان دانست. از جمله اضطراب والدین، خلق و خوی مضطرب کودکان پیش دبستانی، تعاملات والدین، والدین کودکان مضطرب را به احتمال زیاد بیش از حد کنترل می‌کنند، با این حال اطلاعات کمی در مورد اینکه چه باورها یا شناخت‌هایی زیربنای این رفتارها هستند، وجود دارد. در مورد اضطراب کودکان، برخی مطالعات نشان داده‌اند که شناخت‌های والدین با وجود اختلالات اضطرابی در کودکان مدرسه‌ای مرتبط است. پژوهش حاضر به بررسی

می‌شود. نتایج حاکی از آن است که کودکان ۵ ساله، اما نه کودکان ۴ ساله، زمانی که تصادفات مبتنی بر اعتقاد بودند، از متخلف دلیل‌آور حمایت می‌کردند، در حالی که وقتی تصادفات مبتنی بر عمد بودند، بنابراین، پیش‌دستانی‌های مسن‌تر متوجه می‌شوند که برخی از اشتباهات نیاز به توضیح خوب دارند یا از آنها سود می‌برند، در مطالعه سوم، مرزهای توجیهات اخلاقی را بررسی شد. نتایج حاکی از آن است که کودکان در هر دو سن بیشترین اعتماد را به بازیگر در شرایط پایه داشتند، پس از آن در شرایط دلیل متفاوت و کمترین اعتماد را به شرط همان دلیل داشتند.

روش تحقیق:

پژوهش کاربردی حاضر از نوع آمیخته اکتشافی می‌باشد که شامل دوبخش (کیفی-کمی) است. در مرحله کیفی پژوهش براساس روش سنتز پژوهی از نوع قیاسی براساس الگوی کلاین انجام شده است. از طریق بهره‌گیری از مبانی نظری و داده‌های بدست آمده از مقالات، پایان نامه‌ها، مجلات و سایت‌های معتبر استخراج گردیده که منجر به شناخت مدل (برنامه) می‌گردد. در مرحله کمی پژوهش به منظور اعتبار بخشی به مولفه‌های حاصل از سنتز پژوهی و همچنین مدل فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش‌دستان از روش توصیفی از نوع تحلیل عاملی تاییدی می‌باشد که جهت اندازه‌گیری درجه تناسب مدل پیشنهادی انجام می‌گردد.

۱-۲-۳ در بخش کیفی (سنتز پژوهی)

در سطح اول به منظور شناسایی مولفه‌های الگوی فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش‌دستان در آموزش و پرورش ایران از روش سنتز پژوهی استفاده شده است، که از نوع قیاسی و براساس الگوی کلاین می‌باشد. لازم به ذکر است که روش تحقیق کاربردی از نوع آمیخته بوده و سنتز پژوهی، در کیفی روی مفاهیم و نتایج مطالعات گذشته با شیوه‌کد گذاری متداول در پژوهش کیفی می‌باشد. (سهرابی، اعظمی و یزدانی، ۱۳۹۰) به عبارت دیگر، این روش شامل بازنگری عمیق و دقیق و تحلیل کیفی محتوای مطالعات گذشته و یافته‌های پژوهش‌های اجرا شده در یک حوزه خاص (بنج‌ودی^۱، ۲۰۱۰) و ترکیب اطلاعات و داده‌های کیفی حاصل از این تحلیل به منظور ایجاد دانش جدید و نمایش جامع‌تری از پدیده در حال بررسی است.

در سطح دوم روش پژوهش به منظور بررسی مولفه‌های حاصل از سنتز پژوهی با استفاده از روش کیفی به ایجاد

کودک نقش بسزایی دارد. در بخش تجربی، آشنایی مربیان پیش‌دستانی و دستیاران پیش‌دستانی با استعداد را بررسی کردیم. چنین کودکانی را با کمک داده‌های یک پرسشنامه نظرسنجی با پشتیبانی حرفه‌ای را می‌توان بدست آورد که علاوه به سؤالات فوق، حاوی داده‌هایی در مورد مشارکت والدین و مهدکودک در رشد استعداد‌های درخشان می‌باشد. توجه بیشتر به کار با کودکان تیزهوش می‌تواند فرصت‌هایی برای کار فردی، پیشرفت در زمینه کار با کودکان با استعداد و چالش‌هایی که متخصصان هنگام کار با این کودکان با آن مواجه می‌شوند را آشکار سازد.

یونگر (۲۰۲۳) در پژوهشی دوره پیش‌دستانی یکی از مهم‌ترین دوره‌های زندگی کودک است که در آن رشد و تشویق رشد یکپارچه کودک بسیار مهم است. مربیان، دستیاران مربیان، مربیان ویژه و فراگیر باید به طور مناسب خود را واجد شرایط و دانش خود را برای کار با کودکان با نیازهای ویژه عمیق‌تر کنند. این دانش شامل ویژگی‌های گروه‌های فردی کودکان و والدین آنها، روش‌ها و راهبردهای کار با آنها در کلاس، شناخت، مشاهده و نظارت بر پیشرفت و رشد کودک، روش‌های برنامه‌ریزی اهداف و فعالیت‌ها و تنظیم با استفاده از روش‌های آموزشی مختلف است. تجهیزات جانبی، گذار به پارادایم فراگیر به معنای تغییر آموزش برای مربیان حرفه‌ای است. مربیان حرفه‌ای برای اینکه بتوانند در مکان‌های فراگیر کار کنند، باید ارزش‌ها، نگرش‌ها، مهارت‌ها، توانایی‌ها و دانش مناسبی داشته باشند.

وادینگتون (۲۰۲۳) در بررسی هنجارگرایی؛ اجتماعی بودن پیشرفت اخلاقی؛ استدلال اخلاقی؛ اخلاق در پایان دوره پیش‌دستانی، کودکان عامل اخلاقی هستند. آنها خود را به همان استانداردهای هنجاری عینی که دیگران را به آن می‌بندند، نگه داشته و رفتار می‌کنند و انتظار دارند که دیگران مطابق این استانداردها رفتار کنند. تمرکز پایان‌نامه فعلی دو جنبه بود، تا شواهدی را برای احساس اخلاقی مبتنی بر هنجار، عامل خنثی کودکان پیش‌دستانی و آگاهی آنها از توجیهات اخلاقی (نامناسب) برای اعمال اخلاقی گسترش دهند. در اولین مطالعه، بررسی شد که آیا کودکان هنجارهای بی‌طرفانه را برای درخواست کمک خود اعمال می‌کنند یا خیر. نتایج حاکی از آن است که کودکان هر دو گروه سنی نسبت به درخواست موجه، کندتر و مرددتر بودند، در مطالعه دوم، بررسی شد که چه زمانی توجیهات اخلاقی ضروری

¹ Bench Vedi

مجلات تخصصی در (dart-europe) نمایه شده و قابل دیدن و رویت می‌باشد و نام تمام نویسندگان، عنوان مقالات، کتاب‌ها و سال انتشار در جدول قابل ملاحظه می‌باشد. محتوای کلیه متون به صورت هدفمند و باید در راستای فعالیت‌های تربیتی در پیش دبستان باشند. بر همین اساس نتایج و مراحل تکمیل فرایند استخراج و صورت بندی مولفه‌های تربیتی در این مرحله، مطالعه و انتخاب مولفه‌ها در مقالات باید منطبق با فعالیت‌های تربیتی باشند که مورد بررسی و تحلیل قرار گیرند. از آن جا که محتوای مطالعه شده این منابع و متون، سطر و پاراگراف بوده است، چگونگی انتخاب سطرها و پاراگراف‌ها در مستندات مطالعه کامل منابع و به صورت جستجوی مولفه‌های مرتبط با فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش دبستانی بوده است که این مولفه‌ها از درون مقالات همراه با متون استخراج شده در قالب یک جدول به صورت نهایی استخراج و مورد بازبینی مجدد قرار گرفته و در پایان کار ثبت و برای انجام پژوهش مورد استفاده برنامه قرار می‌گیرد.

یک پرسشنامه محقق ساخته مدل پیشنهادی ارائه فعالیت‌های تربیتی پیش دبستانی از روش کیفی برای انجام روایی و پایایی استفاده شده است که پرسشنامه محقق ساخته از طریق ضریب لاوشه اعتبار سنجی شد.

با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته ای که در اختیار اساتید دانشگاه و سایر خبرگان این امر قرار گرفت که ۱۵ نفر به سوالات پاسخ دادند که براساس ضریب لاوشه و طیف سه بخشی لیگرد، از ۱۱۳ سوال مطرح شده، سه سوال حذف گردید.

در پژوهش‌های کیفی با توجه به گرد آوری اطلاعات عمیق و غنی اندازه نمونه کوچک است. بر همین اساس در پژوهش حاضر نیز حجم نمونه مرحله کیفی پژوهش متمرکز بر کلیه مستندات شامل مقالات مندرج در پایگاه‌ها و وب سایت‌های معتبر کتاب‌ها و مجلات معتبر در حوزه فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش دبستانی که در فاصله زمانی ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ و ۱۹۹۹ تا ۲۰۲۰ در پایگاه‌های داده معتبر در scienceweb, sage, taylor&francis, scopus, eric of, sciencedirect, و پایگاه مرکز اطلاعات جهاد دانشگاهی و بانک هوشمند نورمگز (noor mags) و سایت اروپایی

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت شناختی متخصصین به منظور تعیین اعتبار مولفه‌های شناسایی شده

ردیف	سن	جنسیت	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه خدمت
۱	۴۰ تا ۵۰ سال	زن	دکتری	برنامه ریزی درسی	۱۵ سال
۲	۵۰ سال و بالاتر	زن	دکتری	برنامه ریزی درسی	۲۵ سال و بالاتر
۳	۴۰ تا ۵۰ سال	مرد	دکتری	برنامه ریزی درسی	۱۵ سال
۴	۴۰ تا ۵۰ سال	زن	دکتری	برنامه ریزی درسی	۱۵ سال
۵	۵۰ سال و بالاتر	زن	دکتری	برنامه ریزی درسی	۲۰ سال
۶	۴۰ تا ۵۰ سال	زن	دکتری	برنامه ریزی درسی	۱۵ سال
۷	۴۰ تا ۵۰ سال	مرد	دکتری	برنامه ریزی درسی	۱۵ سال
۸	۵۰ سال و بالاتر	زن	دکتری	برنامه ریزی درسی	۲۰ سال
۹	۵۰ سال و بالاتر	مرد	دکتری	روان شناسی	۲۵ سال و بالاتر
۱۰	۴۰ تا ۵۰ سال	مرد	دکتری	روان شناسی	۱۵ سال
۱۱	۵۰ سال و بالاتر	زن	دکتری	روان شناسی	۲۰ سال
۱۲	۵۰ سال و بالاتر	زن	دکتری	برنامه ریزی درسی	۲۵ سال و بالاتر
۱۳	۴۰ تا ۵۰ سال	مرد	دکتری	متخصص در آموزش و پرورش	۳۰ سال
۱۴	۵۰ سال و بالاتر	زن	دکتری	روان شناسی	۲۵ سال و بالاتر
۱۵	۴۰ تا ۵۰ سال	زن	دکتری	برنامه ریزی درسی	۱۵ سال

یافته‌های تحقیق :

براساس آنچه تاکنون انجام گرفته یافته‌های پژوهش‌های انجام شده در اختیار قرار گرفت. در ادامه سعی شده است تا کدهای بدست آمده براساس اهداف پژوهش دسته بندی شوند که در جدول (۲-۴) قابل مشاهده است.

جدول ۲-۴ مفاهیم هم دسته شده سنتز پژوهی

کد مفاهیم هم دسته شده	کد مفاهیم جایگزین شده	ابعاد مولفه	اهداف کلی
	سرمایه روان شناختی سرمایه اجتماعی. پرورش هویت ملی کودکان. رشد فراشناختی	فعالیت تربیتی دوران پیش دبستان	
(۷۰۹) پرورش هویت ملی (۱۰۳) پرورش مهارت زبان فارسی (۵۵۲) شکل گیری و هویت یابی (۶۷۳) برقراری ارتباط با زبان مادری (۵۶) اسم کوچک ویزرگ و ملیت (۴۷۵) ارتقاء هویت کودکان (۳۳۰) کودکان مهمترین سرمایه های ملی	پرورش هویت ملی کودکان		
(۹۱۳) کیفیت زندگی (۳۲۱) تعاون (۹) تعادل اجتماعی	سرمایه اجتماعی		
(۳۳۷) ناخوشایند (۴۰۵) رابطه باخوابشستن (۱۱۷) خود کارآمدی (۸۲۵) تاب آوری (۳۲۴) خوش بینی (۷۲۸) خود آموزی (۷۳۲) خود تعدیل کنندگی (۷۲۹) خود جهت دهی و داوری (۴۶۸) افزایش اعتمادیه خود (۴۶۷) پذیرفتن خودو دیگران	سرمایه روان شناختی		
(۴۵۰) خودآغازگری (۴۴۴) کنترل خود (۴۴۵) خود انتخابی (۵۹۶) خودمهارگری (۵۷۱) باورهای فراشناختی (۱۸۳) مولفه های فراشناختی	رشد فرا شناختی		
(۵۹۵) ریشه یابی (۳۷۴) اصلاح وجبران (۸۵۹) تمهید (۶۵۱) مشارکت (۸۸۱) کمک به همنوع (۷۴۱) مهارت تصمیم گیری (۴۶۵) پذیرش مسئولیت (۵۸۳) وظایف روزمره (۶۴۹) مسئولیت پذیری عینی	مسئولیت پذیری	تقویت شناخت	اهداف جزیی
(۲۵۳) تاکیدبر رشد فردی (۴۲۱) بعد شناختی (۴۲) کسب علوم لازم (۴۴۳) نهادینه کردن زیر ساخت های فکری (۲۴) توجه به قابلیت های فردی (۵۳۸) مهارتهای شناختی (۵۲۴) کارکردهای شناختی (۵۸۵) مفاهیم ذهنی وشناختی (۷۰۴) یادگیری شناختی (۷۰۲) جنبه های شناختی (۸۴۸) ویژگیهای شناختی (۹۱۴) تحول شناختی اجتماعی و هیجانی	تقویت شناختی		
(۸۸۷) خود اصلاح کننده (۷۵۸) تعادل حویی (۳۱۳) مهارتهای خودتنظیمی	خود تنظیم کنندگی		
(۴۸۱) آشنایی با واقعیت های زندگی (۳۷) آشنایی با مرحله تولد (۳۸) آشنایی با مرحله مرگ	آشنایی با چرخه زندگی	آشنایی کودکان با پیرامون زندگی خود	
(۲۷۸) چالش های ملت ها (۸۶۷) فرهنگ بومی و محلی کودکان (۲۷۷) فرهنگ بازخورد (۹۱۹) فرهنگ نامه های کودکان بومی (۳۹۸) گویش محلی (۸۳۹) فرهنگ و آداب و رسوم (۸۵۴) فرهنگ ها ارزشها (۸۰۰) ایجاد نگرش مثبت به زبان فارسی	احترام به شناسایی فرهنگ هاوگوناگونی ها		
(۳۰۱) آشنایی باحیوانات (۲۰۲) آشنایی با آب (۲۰۳) آشنایی با خاک (۲۰۴) جنگل (۲۰۵) آتش (۴۸۴) ارتباط با طبیعت (۸۸۰) مراقبت از محیط زیست وطبیعت (۲۸۴) حفظ ومراقبت از گلهاوگیاهان (۴۹۲) آب دادن به درختان و گیاهان (۲۸۸) کاشتن گل ودرخت (۲۸۹) حفظ ومراقبت از جانوران (۳۹۱) احترام به زمین	آشنایی واحترام به محیط زیست		
(۷۴۳) بافت اجتماعی (۵۸۲) رفتار اجتماعی (۴۵۵) ساختاراجتماعی (۴۵۶) سازگاری اجتماعی (۳۵۲) وظیفه شناسی (۳۵۴) آرمان (۵۵۵) احترام به بزرگترها (۶۰۰) روابط اجتماعی همسالان (۴۵۱) مهارتهای اجتماعی	تربیت اجتماعی	ویژگی تربیت اجتماعی کودکان	

			تربیت زیبا شناختی	(۷۷۹) قضاوت (۴۱۱) آشنایی با امور زشت و زیبا (۳۸) تقویت درک زیبایی‌ها (۳۶) احساس یقین (۱۹۶) درک کودک (۳۴) احساس دگرگونی (۵۱۳) بخشنده و مهربان (۷۱۱) پرورش حس زیبا شناسی (۳۵۶) تحول و درک کودکان از دلایل موجه (۶۴۶) رفتارهای نامناسب (۴۷۴) تربیت هنری
			استقلال کودک	(۱۱۸) بردن از وابستگی (۴۳۸) استقلال فردی
	ارتقاء آگاهی و استقلال تربیتی کودکان		شخصیت مستقل	(۸۸۶) خودمختاری (۶۳۲) ماهیت مستقل (۲۳) اتکا به خود و میل رهبری (۷۴۵) شخصیت‌های مستقل
			خود آگاهی	(۵۲) حقایق وجودی (۶۰۷) خودبیانگری (۳۵) احساس کفایت (۸۶۲) احساس آسودگی (۱۲۴) آرامش خیال (۱۱۹) خودیاری (۳۸۵) تحمل (۷۳۲) مشورت پذیری (۸۸۲) آگاهی (۶۵۲) محافظت (۶۳۶) خودهوشیاری (۱۳۵) پرورش آمادگی‌های ذهنی (۷۷۲) اعتماد به نفس (۷۷۳) خودباوری (۸۴۵) مهارت خودآگاهی
			شاد زیستن	(۳۸۲) شادایی (۳۰۶) نشاط (۷۴۹) جشن‌ها (۳۱۹) ذوق (۳۸۱) خودانگیزگی (۳۰۳) فرح بخشی (۲۹۲) شوخ طبعی (۲۸۰) شور و شوق (۲۷۹) شادمانه
	لازمه آگاه شدن کودکان از حقوق خود		ویژگی‌های شناختی کودکان	(۵۴۲) جاندار پنداری (۴۸۹) روش‌های تقلید (۵۴۱) خودمحوری (۷۲۵) یگانگی شخصیت (۱۶۵) همزاد پنداری (۶۱۳) درک خود (۳۱۱) هدف‌های شناختی (۵۳) رشد شخصیتی (۲۳۱) خودپنداره
			آگاهی کودک از حقوق خود	(۷۳۳) کودک محور (۴۳) نهضت کودک (۶۵۴) انس گرفتن با کودکان (۶۷۵) مشاهده و ارزیابی کودک (۴۳۴) تکامل همه جانبه دوران ابتدایی کودک (۵۹۴) بازتاب‌های فطری کودک (۲۵۹) پتانسیل یادگیری آتی کودک (۴۵۹) آزار کودکان (۴۸۲) برقراری ارتباط با درون کودکان (۲۳۲) حقوق انسانی کودک (۷۵۱) تقویت اندیشه (۳۴۶) رعایت حقوق خود و دیگران (۹۰۳) حق تحصیل (۵۶۱) فرصت یادگیری (۸۴۲) آگاهی از حقوق خود
	اخلاق مداري مربيان		تقویت اخلاق حرفه‌ای مربيان	(۶۷۸) اخلاق حرفه‌ای معلمان و بصیرت دینی (۱۲۹) مسئولیت پذیری حرفه‌ای (۹۶) انعطاف پذیری و عمل حرفه‌ای (۸۹۷) معرفت دینی و بصیرت حرفه‌ای (۵۱۰) نگرانی (۱۰۶) بی‌قراری (۴۶۹) تخلیه هیجانات ناخوشایند (۱۳۱) کنترل احساسات (۵) خجالت (۴۴۸) ناآرامی (۳۹۲) نامی (۸۴۷) ناتوانی در خواندن (۸۴۹) نشانه‌های هیجانی (۵۹۸) مهار موثر هیجان‌ها (۶۰۴) درک حالت‌های هیجانی دیگران (۶۸۲) آشفتگی‌های هیجانی (۸۳۳) عملکرد هیجانی
محتوا	تربیتی کودکان توانایی‌های		پرورش هوش هیجانی	(۴۷۶) قناعت و ساده زیستی (۵۵۴) غیبت نکردن (۷۸۷) افزایش تقویت روحیه فداکاری (۴۸۵) پرهیز از اسراف (۴۸۶) درست مصرف کردن (۳۴۹) تواضع
			پرورش اخلاق	(۳۴۲) جبران کارهای خوب دیگران (۳۲۲) خوش رویی (۷۲۷) صمیمیت (۶۸) ادب (۶۷) اخلاق نیکو (۱۱۴) اعمال نیک (۳۶۳) بهبود اخلاق کاری (۸۰۲) جبران (۷) ارزش اخلاقی (۱۷۳) عزت نفس (۳۴۸) کریمانه (۴۶۶) احترام گذاشتن (۶۸۱) برخورد با کودکان (۷۹۵) عوامل اخلاقی (۷۸۴) رعایت شئون اخلاقی
			پرورش بعد معنوی	(۴۱۶) انس با قرآن (۵۱۵) قرب الهی (۵۴) سعادت آدمی (۵۵) بعد روحی (۸۶۰) تقوا (۶۶) پاکدامن (۳۵۰) آخرت محوری (۳۴۷) احکام (۵۷۶) نیازهای عالی انسان (۴۰۶) رابطه با خدا (۴۱۰) افزایش شناخت از خود (۵۱۷) عواطف مذهبی (۵۳۷) الگوی باور (۳۴۰) امانت داری (۳۸۱) صفات بسیار مطلوب (۳۸۷) صداقت و راستگویی (۳۵۱) کرامت دادن (۲۷۱) حرمت به خود (۵۱۶) حیات طیبه فردی و اجتماعی (۵۱۴) تربیت توحیدی (۵۱۲) نگرش جامعه توحیدی (۷۸۱) دعا کردن (۷۸۳) دستگیری از فقرا (۷۸۲) دادن خیرات (۵۵۳) رعایت آموزه‌های اسلامی (۸۸۳) ویژگی‌های مذهبی (۷۸۵) رعایت حق الناس (۷۸۶) اعتقاد به وجدانیت خداوند (۳۴۴) مراسم مذهبی (۴۰۸) رابطه با خلقت (۳۷۶) رابطه با خدا (۴۰۷) نیاز رابطه با خلق خدا (۴۲۳) نیاز به منزلت و بندگی (۴۲۲) نیاز به سکوت (۸۶۳) نیاز به اراده (۳۴۱) صلح رحم (۶۴۷) اعمال خیر (۸۳۸) اصول عشق به مذهب (۴۰۹) آشنایی با آموزه‌های دینی
			تربیت فردی	(۶) رفتار شخصی (۱۲۸) رفتار مطلوب (۵۱) رفتار کودک (۶۳) سرمشق رفتاری (۸۳۲) شکل فیزیکی رفتار (۸۷۰) رشد رفتاری (۸۱۶) پذیرش اشتباهات خود رفتار (۶۸۸) رفتار آشکار (۶۸۹) رفتار پنهان (۶۹۱) رفتار خاص (۶۹۰) رفتار کلامی (۶۸۶) رفتار اطلاعاتی
	توانایی تجزیه و تحلیل		تفکر منطقی	(۹۱۶) بازی‌های شفاهی (۹۱۷) بازی با واژگان (۹۱۸) بازی با کلمات
			تفاوت جنسی	(۶۰۶) پسران مستقل و رقابت طلب (۷۴۴) تصمیم‌گیری پسران و دختران با یکدیگر تفاوت معنادار دارد (۵۳۶) تفاوت‌های جنسی (۷۸۸) مراقبت بهداشت

<p>جنسی-هماهنگی در نقاشی دختران بیشتر و ظریف تر و حساب شده تر از پسران است (۱۹۰) دختران در هنگام نقاشی بیشتر از مربی خود سؤال می‌کنند (۱۸۴) آنها در رنگ آمیزی کمتر از خود جرات به خرج می‌دهند (۱۹۱) دختران در رنگ آمیزی درون گرا عمل می‌کنند (۱۹۲) پسران در مقایسه با دختران، بر جرات، رک و بیرونگرا (۱۹۳) در انتخاب رنگها و فرمها، علاقه ای به داشتن ضابطه و قاعده ای خاص نشان نمی‌دهند. (۱۹۴) آنها خیلی سریع و بی احتیاط نقاشی می‌کنند (۱۹۵) هورنگی را که دوست داشته باشند به کار می‌گیرند (۶۰۸) دختران از مهارتها و قابلیت های اجتماعی و هیجانی بالاتری برخوردارند (۶۰۹) پسران در معرض خطر بیشتری برای مشکلات اجتماعی و هیجانی در آینده هستند (۶۱۰) دختران در روابط دوستی انحصارگرا هستند (۳۶۳) جنسیت (۸۵۷) تربیت جنسی (۹۲۰) مهارت عددی (۱۰۰) آشنایی با اعداد (۳۵۵) آموزش مفاهیم</p>	<p>پرورش مفاهیم ریاضی</p>	<p>قابلیت مقایسه محتوا</p>	
<p>(۷۰) کوچک (۷۱) بزرگ (۷۲) بلند و کوتاه (۷۳) جاق و پهن (۷۴) سنگین و سبک (۳۶۴) تمیزی یا کثیفی (۳۶۵) کار جسمی (۳۶۶) کار فکری</p>	<p>طبقه بندی</p>		
<p>(۱۱۲) رشد استقلال فکری (۷۴۶) تقویت درک آگاهانه (۱۲۵) تقویت درک انتقادی (۱۲۶) پرورش مهارتهای تفکر انتقادی (۱۲۷) بستر سازی مهارتهای انتقادی (۲۴۴) تسهیل تفکر انتقادی (۲۴۵) تقویت نگاه انتقادی کودکان (۲۴۶) افزایش فهم انتقادی (۲۴۷) درک انتقادی (۲۴۸) توانایی شناخت انتقادی (۲۴۹) تقویت تفکر (۲۳۸) تفکر انتقادی کودکان</p>	<p>تقویت درک و فهم انتقادی</p>	<p>محتوا</p>	
<p>(۴۱۳) تفکر شهودی (۳۱۶) مهارت مفهومی (۱۵۲) تفکر قیاسی (۱۹) افکار پیچیده-ساز و کار افکار (۸۵۰) همدلی (۱۳۸) توانایی همدلی (۸۲۹) افکار و رفتار</p>	<p>تفکر مراقبتی</p>		
<p>(۲۲۱) کارهای هنری (۹۲۱) آموزش هنری (۹۲۲) بافتنی (۹۲۳) دوخت و دوز (۹۲۴) تازدن کاغذ و چسباندن (۹۲۵) محسمه سازی- (۵۰۲) فعالیت هنری- (۸۳۰) طراحی</p>	<p>مهارت هنری</p>		
<p>(۲۵۶) افزایش سطح دورنمای فکری برای آینده (۷۷۶) یورش فکری (۲۵۰) ابراز اندیشه نو (۲۶۴) تنظیم اهداف درسراسرگستره عمر کودک (۵۷۳) تفکر و برنامه ریزی (۵۷۴) جلوه های اندیشه (۲۵۱) رویاها (۱۸۲) ایده پردازی (۸۲۴) تشویق کودک به فکر کردن</p>	<p>تفکر به آینده</p>		
<p>(۲۵۲) فعال کردن علایق شخصی (۴۹۸) افزایش انگیزه در یادگیرندگان (۶۲۶) انگیزه توانایی پردازش (۷۱۹) تصمیم گیری با انگیزه (۴۱۹) انرژی روانی (۴۶۳) برانگیختن انگیزه (۵۳۵) انگیزش برای یادگیری (۵۸۷) توانایی انگیزشی</p>	<p>تقویت انگیزه</p>		
باز ترکیب محتوا			
<p>(۲۹۰) غذا دادن به پرندگان و حیوانات (۷۱۴) کمک کردن به حیوانات</p>	<p>آموزش مهربان بودن با حیوانات</p>		
<p>(۳۰۴) مصرف منابع طبیعی (آب، گاز، برق، سوخت، کاغذ و ...)</p>	<p>سواد صرفه جویی در انرژی</p>		
<p>(۵۶۷) اندازه شکل (۷۰۱) حجم، شکل، طول و مقدار (۱۱۶) مساحت (۷۶) مفهوم اشکال (۴۹۵) مفهوم سازی</p>	<p>تفکر مفهومی</p>		
<p>(۷۳۶) توانمند سازی والدین (۵۰۴) رفتار با فرزند (۴۳۲) سرنوشت آینده کودکان و جامعه (۷۳۷) بهبود تعامل کودک با خانواده (۷۸۹) اعمال و رسوم (۵۰۳) ارتباط صحیح با فرزندان (۷۸۰) عقاید و باورها (۶۵۳) آشنایی با قوانین</p>	<p>آموزش خانواده</p>		
<p>(۶۶۸) حفظ صلح (۱۰) نوع دوستی (۳۲۳) فداکاری (۷۰۵) انسانی نگر (۶۶۹) سازگاری در جامعه (۴۵۳) آموزش صلح و سلامت عمومی (۳۹) حسن انسان دوستی (۴۶) رعایت مساوات (۳۸۶) سازش و توافق (۴۴۰) حمایت کردن از گروههای آسیب دیده</p>	<p>آموزش مهارت صلح</p>		
<p>(۲۰۷) اشکال هندسی (۵۶۰) کسب مهارتهای هندسی (۵۶۴) الگوسازی هندسی (۵۶۳) شکل های دویعدی سه بعدی و چندبعدی (۵۶۲) تفکر هندسی (۲۸۳) اشکال انتزاعی (۶۹۶) تساوی اشکال هندسی</p>	<p>پرورش مفاهیم هندسی</p>		
<p>(۲۳۴) محرکات حسی (۳۰۸) توانایی آزادسازی توجه (۷۵) حواس پنجگانه (۶۴۱) توجه به خواسته ها (۵۰۶) احساس محدود شدن (۳۰۵) گوش به زنگ بودن در زمان طولانی (۶۲۱) توجه متناوب (۶۲۴) توجه انعطاف پذیر-کنترل (۷۷) مهارت مشاهده (۳۱۲) توجه تمرکز (۶۲۵) توجه تقسیم شده (۳۰۶)</p>	<p>پرورش حواس</p>		

دستکاری اشیا (۱۰۷) کارهای دستی (۶۲۰) توجه پایدار (۷۱۲) مشاهده کردن (۶۰۳) درک احساس خویشتن (۲۲۷) ایجاد حس پیشرفت (۶۴۵) حواس پرتی (۶۲۳) توجه انتقالی (۶۱۸) حس بساواپی (۶۱۷) حس لامسه (۵۶۶) سطح دقت (۳۰۸) توجه ممتد (۶۱۹) توجه انتخابی (۳۱۰) جایجایی توجه- (۱۵۶) لمس کردن - (۵۶۵) درک اشیا و شکلها (۶۱۵) توجه مبتنی بر حواس (۶۲۲) توجه متمرکز (۶۹۴) تحریک حس کنجکاوی (۷۰۳) اطلاعات حسی (۸۷۳) هوش فضایی (۴۴۷) مهارتهای احساسی (۴۳۹) شناخت احساسات خود و دیگران			آموزش تولید محتوا
(۵۵۷) مشارکت جویی (۱۷) اصلاح اندیشه ها و عملکردها	تفکر مشارکتی		
(۲۲۹) فرهنگ ایرانی (۷۲۰) بازسازی میراث فرهنگی و ارزش گذاری (۷۲۶) نوع زندگی گذشتگان	آموزش فرهنگ ایرانی		
(۸۸۴) رشد اجتماعی (۱۱) گرفتن اجازه به هنگام صحبت (۴۰) گوش دادن فعال به دیگران (۵۱۱) برقراری ارتباطات اجتماعی بادیگران (۴۵۴) کاهش رفتارهای پرخطر (۶۹۷) قابلیت انطباق (۴۳۷) فراگیری مهارتهای اجتماعی	مهارتهای اجتماعی		
(۷۱۸) باورها (۵۷۹) صفات و ویژگی های شخصیتی والدین (۵۴۹) اعتقادات و باورهای والدین (۴۷۰) هنجار های خانواده (۴۴۱) تقویت باورها و ارزش های دینی در کودکان (۷۶۷) افزایش توان اقتصادی خانواده (۷۶۸) سرمایه گذاری اقتصادی (۷۶۴) توسعه اجتماعی فرهنگی اقتصادی (۷۹۴) عوامل فرهنگی (۷۹۳) طبقه اجتماعی	توجه به فرهنگ خانواده		
(۱۰۸) آواشناسی (۵۳۱) واج شناسی (۷۸) لوح نویسی (۷۹) معناشناسی (۱۰۹) زبان شناختی (۶۳۰) تک گویی (۶۳۱) تک گویی جمعی (۶۳۳) باخودصحت کردن (۱) تکلم (۴۰۰) عنصر زبانی (۸۲۶) تکلم اجتماعی (۸۲۷) تکلم خود محور (۷۴۸) مهارت های زبان آموزی	مهارت زبان آموزی		
			راهبرد های یاد دهی یادگیری
(۳۵۳) مپرووزی (۴۴) نرمی و ملاحظت (۹۳۴) هدیه های فرویل (۹۲۷) عشق و علاقه (۴۷) سختی (۱۲۰) صبوری و حوصله (۸۵۲) تشویق (۵۲۳) احترام به نیازهای کودکان (۵۵۸) تعاملات محبت آمیز والدین با کودکان (۴۷۱) توجه به احساس ها و امیال کودکان (۳۴۵) صمیمانه	حمایت عاطفی کودک	ویژگی های تدریس	
(۷۹۰) نقش فعال خانواده (۸۱۷) همدلی و همدردی و همراهی (۶۱۱) تاثیر اشتغال و نقش مادران بر سازگاری (۳۳۶) جویگویی به احساسات کودک (۳۳۴) فرزند پروری (۹۱۲) همبستگی (۵۳۹) خانواده نهاد قدرتمند تربیتی (۵۸۶) حمایت خانوادگی	حمایت خانوادگی		
(۵۴۳) مشارکت والدین (۵۴۸) سپردن هدایت بعضی از فعالیت های مدرسه به والدین (۸۶۴) رابطه ایمن والدین (۳۳۸) پاسخگویی عاطفی (۱۳۹) رضایت والدین	حمایت عاطفی والدین		
(۵۹۰) ارتباط عاطفی معلم با دانش آموز (۱۱۰) درک مفاهیم آموزشی (۷۷۷) کودکان از مرزبان حرف شنوی بیشتری دارند (۵۸۹) ارتباط معلم با شاگرد (۲۵۴) ارتباط و بیان غیر کلامی (۵۹۷) بحث کردن با دیگران (۱۰۱) مهارت های صحبت کردن (۸۷۵) مهارت موسیقایی (۶۷۶) مهارت زبانی	حمایت معلمان آموزشی		
(۱۸) مفهوم یابی از تجربه (۷۵۴) آزمایش (۱۴۶) تجربیات زنده (۶۵۹) پیش زمینه معلومات قبلی دانش آموز (۸۰) تجربی وحسی (۱۴۷) تجربه جدید (۲۳۵) تجارب یادگیری متنوع (۸۳۵) تجربه گرایی (۴۶۴) تجربه و لمس	توجه به تجربیات کودکان		
(۷۳۴) بازی درمانی (۱۸۰) نقاشی درمانی (۲۳۹) موسیقی درمانی	مشاور کودک		
(۴۳۵) همکاری خانه و مدرسه (۵۸۸) حمایت از سوی مدرسه	حمایت از سوی مدرسه		
(۱۸۵) داستان سازی (۶۴۲) حفظ کردن اشعار (۷۵۰) سرود (۱۵۹) خاطره گویی (۷۱۵) قصه های تلویزیونی (۴۶۲) شخصیت های داستانی (۷۱۷) ضرب المثل (۲۴۰) نمایش عروسکی (۲۴۱) نمایشگری (۶۴۳) نمایش متن نوشته شده (۶۵۰) داستانهای اخلاقی	روش تدریس قصه گویی		
(۴۲۴) تکرار یادگیری (۵۹۱) تعاملی بودن و چندسویه بودن راهبرد های یادگیری و یاددهی (۴۳۰) یادگیری بهتر	پیوسته و مرحله ای بودن آموزش		
(۷۱۰) جهت بخشی و هدایت کودک (۶۷۷) رشد و توسعه کودک (۴۴۲) توسعه خودمراقبتی کودکان (۴۳۶) توانمند سازی کودکان (۵۰۵) احساس ارزش (۸۴۶)	والدگری بالنده		

خودانگاری			
(۸۹۳) بهسازی مدیریت منابع انسانی (۸۹۴) بهینه سازی ساختار فیزیکی ومادی (۸۹۵) تقویت فرایندها و اقدامات انگیزشی (۸۹۶) توسعه مدیریت دانایی (۸۹۲) کاربردی کردن آموزش ها و دوره های کار ورزی (۱۸۹) بهسازی (۸۹۱) بهسازی کارورزی (۶۶۱) منابع آموزشی	بهسازی آموزش مربیان		
		تکنیکهای تدریس	
(۲۰۰) درک طنز تصویری -تصاویر و یادگیری شعر- (۴۸۳) تجسم شکل ها و فضاها	تجسم خلاق		
(۹۳۵) آموزشی از ساده به دشوار (۹۳۶) آموزشی با سطح توانایی کودکان (۹۲) فراگیری بیشتر و آسان تر	روش آموزش نردبانی		
(۲۲۲) آموزش اشکال هندسی (۱۷۸) مهارت ترسیم (۵۶۸) مهارت منطقی (۵۱۹) حل کردن جدول (۵۱۸) استفاده از تصاویر گوناگون (۱۲۱) مهارت تیزبینی (۱۲۲) مهارت تیزشنوایی (۶۸۴) نقص برداش (۶۸۵) آزمونهای پیشرفت ریاضی (۳۷۲) خطوط ترسیم شده (۸۵۱) مفاهیم از راه بازی	آشنایی با مفاهیم ریاضی		
(۶۳۵) مسئله گشایی (۶۳۴) مسئله چالش زا (۳۲۹) مسئله ساز (۴۵۲) مهارتهای تشخیص وحل مسئله (۷۰۸) حل مسئله پیچیده (۸۳۶) استدلال گرایی (۸۷۴) حل مسئله آگاهانه	روش حل مساله		
(۱۳۰) تشخیص شکل های مختلف (۹۷) شب و روز	تشخیص شباهتها و تفاوت ها		
(۱۷۰) رنگ آمیزی (۷۹۲) قصه گویی	پرورش تمرکز دقت		
(۶۴) تسلط بر عضلات (۳۷۳) گرفتن مداد (۱۵۸) انطباق چشم (۳۶۹) حفظ وضعیت (۸۶۹) نحوه قراردادن اشیاء کوچک	مهارت های ظریف		
(۸۱) دور و نزدیک (۱۵۷) درک فاصله (۱۳۴) تشخیص شباهت هاوتفاوت ها (۳۷۵) طناب زدن (۳۷۶) لیلی کردن (۳۷۷) استفاده مطلوب از دست ها و پاها و انگشتان (۵۹۲) هماهنگی چشم و پاودست (۳۷۰) مهارتهای حرکتی دست (۳۷۱) هماهنگی حرکتی (۳۶۸) تحرک جایجایی وتعادل	مهارت های درشت		
(۲۴۲) افزایش خلاقیت (۴۵) حس شگفتی وحیرت (۱۷۶) توانایی گسترش یک متن (۷۷۱) تلاش برای غلبه بر موانع (۱۹۸) تحلیل عکس العمل ها (۱۷۲) آفرینش ذهنی (۳۶۱) نوآوری (۲۵۷) مبتکر (۳۳۵) آفرینندگی (۴۸۰) پرورش قدرت تخیل (۱۷۷) مهارت سیالی (۱۴۲) مهارت بسط (۴۵۸) تفکر نقاد وخلاق (۴۹۹) خلاقیت کلامی (۶۹۹) ایده های خلاقانه (۹۰۲) راه حل (۷۵۹) خلاق وسازنده (۸۴۱) خلاقیت تصویری (۵۴۰) قدرت تخیل وتقلید	خلاقیت		
(۷۳۸) موقعیت های ویژه (۷۶۶) کاوش (۲۵۸) ریسک پذیری (۱۶) سعی و تلاش (۸۸۸) تجزیه وتحلیل (۲۲) شور وافر وطراوت برای یک موضوع (۶۹۵) مقایسه (۸۵۸) سختکوشی	حس کاوشگری		
(۶۳۹) بلندحرف میزنند (۶۲۸) صدای آهسته (۶۲۷) صدای بلند	آموزش بلند خوانی		
(۶۶۳) اینترنت (۲۰۸) گسترش عدالت رسانه ای (۲۱۲) فضای مجازی (۲۰۹) آموزش مجازی (۲۱۰) محیط اینترنتی (۱۷۹) نمایش تبلیغات (۲۱۱) آموزش بازل های تصویری (۶۰) وسایل ارتباط جمعی (۲۱۷) بازی های رایانه ای (۲۲۶) نرم افزار گرافیکی دراستفاده ازفضای مجازی نیازی به مکان ندارد (۲۱۹) قابل دسترس بودن فضای مجازی (۲۲۰) تکررداشتن فضای مجازی (۲۱۳) بدیع وبکر (۲۲۴) فراراززمان (۹۳۹) مینی کامپیوتر (۹۴۰) دستگاه کیبی	سواد رسانه ای		
(۵۲۶) حافظه ادراکی (۵۳۰) حافظه دیداری (۵۳۹) حافظه کاری (۵۲۷) حافظه معنایی (۵۲۸) حافظه رویدادی (۴۳۱) تقویت دامنه توجه وبخاطر سپردن مطالب مفیدوکاربردی (۵۲۵) حافظه حسی (۶۴۴) تقویت حافظه (۶۴۰) نگهداری اطلاعات درذهن (۶۹۳) قابلیتهای ذهنی (۷۰۰) پدیده نگهداری ذهنی (۸۷۲) هوش یادگیری (۵۳۲) حافظه کوتاه مدت	پرورش رشد حافظه		
(۹۵) یادگیری (۳۱۷) یادگیری روزانه (۴۰۴) روش های یادگیری (۱۴۹) فرایند یاددهی و یادگیری (۹۴) ساختاری (۸۲) ساختاریادگیری (۵۵۹) یادگیری عملی (۵۲۲) راهبرد یاددهی یاد گیری (۸۱۹) انتقال آمادگی (۷۳۱) مشارکت کودک (۸۷۸) یادگیری مادام العمر (۸۴۴) یادگیری محیطی (۱۶۱) مشارکت درحفظ جملات	جریان های یاد گیری و یاددهی		
(۱۷۱) نقاشی (۸۷۶) مهارت های پایه (۱۳۶) مهارت حل مسئله (۸۵) مهارت های طبقه بندی (۱۳۷) مهارت ارتباط موثر (۶۹) مهارت های بنیادی (۸۴) آموزش جبرانی (۸۳) آموزش مقدماتی (۲۱۵) آشنایی با علایم راهنمایی وراوندگی (۹۳) مطالب تکراری (۱۶۸) آموزش مفاهیم ریاضی (۵۸۰) سرمشق گیری (۷۱۳) بخاطر سپردن دانش (۹۰۷) فرایند معنی سازی (۴۲۶) تدریس	مهارت های آموزشی		

مطلوب (۹۲۶) آشنایی بارنگ ها (۴۷۹) قدرت بیان (۳۷۸) رشدیادگیری (۴۹۱) قصه (۴۱۵) علاقه به شنیدن (۴۱۷) علاقه به یادگیری (۱۵۳) معنی بخشیدن (۵۶۹) آموزشهای اثربخش (۷۶۳) آموزش بازی			
(۹۱۱) تقویت توانایی مربیان در تجزیه و تحلیل (۲۷۴) تقویت توانایی شناختی مربیان (۲۷۲) تقویت توانایی زیباشناختی مربیان (۲۷۳) توسعه دانش فراشناختی مربیان (۸۹۸) توسعه مهارتهای تدریس- انجام فعالیت های آموزشی (۶۷۹) توسعه مهارتهای حرفه ای مربیان (۸۰۷) توانایی های حرفه ای مربیان (۸۹۹) توسعه فکر، خلاقیت و کارآفرینی (۴۲۸) ایجاد مهارت و توانمندی مرتبط با حرفه (۴۲۹) افزایش کیفیت آموزشی (۶۵۶) کیفیت مربی (۸۳۱) آماده سازی مربیان و مدیران (۶۷۰) سرمایه گذاری در کیفیت معلم (۶۷۱) کیفیت کار مربی (۷۷۵) آموزش خلاقیت به معلمان (۷۷۴) مهارت تدریس خلاق	تقویت بعد مهارتی و شخصی مربیان		
		یادگیری شخصی سازی	فعالیت‌های یادگیری
(۱۴۸) ارتباط بهنجار (۱۱۱) جامعه پذیری (۸۶۱) رضایت (۳۳۱) هنجارهای فرهنگی	توجه به هنجارها		
(۸۵۶) سختگیری والدین (۸۵۵) تراحم بین گفتار و رفتار والدین (۵۸) نظر والدین (۲۳۶) مسائل روانی والدین (۵۹) تحصیلات پدر و مادر (۶۱) شغل و حرفه والدین (۲۳۳) حمایت و تشویق والدین (۵۰۷) شیوه های تربیتی والدین (۵۵۰) محیط زندگی والدین (۳۲۷) ملاقات با والدین (۵۵۱) تجربه های زیسته والدین (۲۱۶) اهداف بلند مدت (۸۶) اهداف اصلی و جزئی (۶۱۵) تمرکز بر هدف (۵۸۴) بازی های هدفمند (۳۶۷) بزرگتر یا کوچکتر بودن	تجربه زیسته والدین		
(۸۰۱) مهارت های دستی (۱۷۵) دست سازه (۹۳۳) تربیت ماهیچه های مختلف بدن (۹۹) شناخت انگشتان	هدفمند		
(۶۶۴) تجربه کودکان از جهان بطور کلی (۴۱۲) برداشتهای کودکانه (۸۱۵) تجارب آموزش پیش از دبستان (۸۳۷) شناخت خود و جهان (۱۱۳) رفتارها (۲۱۸) ضطراب اجتماعی (۳۲۰) تقسیم کار (۹۰۸) درگیری با مسائل دشوار (۶۲) رایزنی با بزرگترها (۶۰۵) نظم دهی به رفتارهای خویشتن (۴۹۴) صرفه جویی در شستن ظروف لباس (۷۳۵) صرفه جویی در زمان (۴۹۰) فرهنگ تولید (۷۶۵) تولیدات منحصر به فرد	دست ورزی و کاردستی کودکان		
(۶۶۴) تجربه کودکان از جهان بطور کلی (۴۱۲) برداشتهای کودکانه (۸۱۵) تجارب آموزش پیش از دبستان (۸۳۷) شناخت خود و جهان (۱۱۳) رفتارها (۲۱۸) ضطراب اجتماعی (۳۲۰) تقسیم کار (۹۰۸) درگیری با مسائل دشوار (۶۲) رایزنی با بزرگترها (۶۰۵) نظم دهی به رفتارهای خویشتن (۴۹۴) صرفه جویی در شستن ظروف لباس (۷۳۵) صرفه جویی در زمان (۴۹۰) فرهنگ تولید (۷۶۵) تولیدات منحصر به فرد	تجربه زیسته کودکان		
(۴۸۷) صرفه جویی در آب از طریق صرفه جویی در استحمام (۴۸۸) عدم استفاده از آب شرب برای کارهای ساختمانی	مهارت ورود به جامعه		
(۲۸۵) صرفه جویی در مصرف منابع طبیعی (۲۸۶) خودداری از آلوده کردن آب و هوا و زمین (۲۸۷) خودداری از آلودگی های صوتی (۳۷۹) کاغذ (۴۹۵) سرمایه‌های کلاسها و محیط کار را پس از ساعت اداری خاموش کنید	فرهنگ مصرف		
(۷۲۱) فرصت برای کسب اکتشاف (۳۶۰) فرصت برای تفکر (۸۷۹) برابری فرصتها (۱۲) فرصت کاوشگری جذاب (۷۶۰) فرصت انتخاب (۸۱۳) تعدیل نابرابریها	فرهنگ تولید		
(۵۵۶) آموزش عملی (۶۳۷) عمل کردن (۷۲۲) تغییر رفتار بر اساس دانش اندوزی (۱۲۳) نظافت شخصی (۹۱۰) مهارت نظم و ترتیب (۹۰۶) نیازهای اساسی (۳۵۹) نیاز به غذا (۳۵۸) نیاز به پوشاک (۳۶۰) نیاز به دوست	صرفه جویی در آب		
	صرفه جویی در منابع طبیعی		
	ایجاد فرصت های کسب تجربه برای کودکان		
	بر طرف کردن نیازهای شخصی		
		یادگیری فعال	یادگیری فعال
(۱۷۴) سازگاری- توافق (۱۴) مخالفت (۷۹۱) تشابه سازی (۳۵۷) عدالت خواهی (۵۹۹) مهارتهای اجتماعی تازه	پرورش جریانهای اجتماعی		
(۸۴۰) پرسشگری (۱۵) اشتیاق برای دانستن (۳۲۶) پاسخگویی (۵۷۲) جستجوگری (۶۸۳) استدلال دیداری و فضایی	روحیه پرسشگری		
(۷۶۹) اختراع (۲۰) پژوهش محور (۸۵۳) پژوهش های ساده	روحیه پژوهش گری		
(۸۱۴) فرصت برابر آموزشی (۸۳۴) علم زدگی (۱۵۴) فرصت دادن (۲۴۳) موفقیت تحصیلی (۱۴۰) زندگی تحصیلی (۵۲۰) ارزشیابی فرصت ها (۳۲۸) کمیود وقت	ایجاد فرصت برای یاد گیری کودکان		
	مشاهدات و ویدئو نویسی		
(۴۷۸) همدردی (۳۸۸) همنوایی (۴۷۷) رقت قلبی (۵۳۱) توجه به اصل آزادی (۳۶۲) دلسوزی (۳۳۰) رابطه راحت و روزمره (۳۵) یکی شدن با دیگران	همدلی		
			گروه‌بندی
(۷۸۱) آموزش صحیح برای رفع مشکلات (۳۲۲) مراقبت از خود (۳۲) امنیت	امنیت کودک	ویژگی فردی	

کودک (۶۳۸) ساختار زیستی (۸۲۲) امنیت عاطفی (۳۳۹) امنیت فردی (۸۷) ورزش (۱۰۵) ژیمناستیک (۴۵۷) ارتفاع سطح بهداشت و ایمنی (۵۳۳) آمادگی جسمانی (۵۳۴) دویدن	سلامت جسمانی	دانش آموزان	
(۶۵) قوای جسمانی (۳۸۰) سیستم حرکتی (۸۶۶) عوامل درون فردی (۸) حرکات فیزیکی (۶۱۲) تصاویر پیچیده بصری (۴۷۳) فعالیت های فیزیکی سبک و متوسط و شدید کودکان (۹۲۹) مراقبت فیزیکی کودکان (۵۰۸) روشهای تجربی (۵۰۹) حرکات و رفتار کودک	رشد جسمی حرکتی کودکان		
(۵۷۵) طرز برخوردها (۸۸) خودانضباطی (۹۸) انضباط قانونمند (۴۴۹) انضباط القایی (۱۶۲) انضباط اخلاقی	پرورش انضباط اخلاق		
(۷۴۰) تصمیم گیری (۸۳۳) استرس های محیط مدرسه	پرورش مقابله با استرس		
(۳۹۵) انتخاب واژگان (۶۱۴) زبان کلامی (۸۹) زبان گفتاری (۴۰۳) گسترش دایره زبانی (۳۹۶) واژگان پایه (۴۰۱) ساخت های زبانی (۴۰۳) کارکرد های زبانی (۷۹۶) مناطق دوزبانه (۷۱۶) زبان آموزی (۹۴۱) توسعه خزانه لغات (۳۹۴) چگونگی آموزش واژه های جدید به کمک واژه های آشنا (۳۹۹) کنش ها و رفتارهای زبانی (۳۹۷) واژگان مشترک (۷۷۰) تقویت قدرت نقد	پرورش زبان ادب		
(۷۰۶) برقراری تعادل در خواب و تغذیه (۲۳۷) وضعیت تغذیه در رشد جسمی و اجتماعی و روانی کودک موثر اند.	توجه به تغذیه و خواب		
(۱۳۲) کنترل خشم و عصبانیت (۲۵۵) بیان عواطف (۳۰۷) رفتار خود را کنترل کنند (۳۳۳) کنترل افراطی (۳۴۳) خودکنترلی (۴۲۰) بعد عاطفی (۴۱۸) روان پویایی	پرورش رشد عاطفی	ویژگی های عاطفی/ اجتماعی کودکان	
(۹۳۰) نقاشی های گروهی (۸۰۹) بازی های گروهی (۸۱۰) اردوها (۲۷۶) نمایش های خلاق (۴۹۶) مسابقات گروهی (۵۹۳) بازی های سنتی حرکتی (۱۸۸) فیلم و نمایش دادن (۶۶۵) برپایی نمایشگاه (۲۶۶) توانایی کارگروهی (۷۴۲) گروه همسالان (۲۶۵) مشارکت در فعالیتهای گروهی	فعالیت های گروهی	اشکال متنوع فعالیت گروهی	
(۶۷۴) صلاحیت شهروندی (۹۱۵) انسانهای موفق (۹۰۹) دموکراسی (۶۴۸) هدایت آنان (۸۸۵) مهارت بخشی	پرورش شهروندی		
(۲۹۳) خرداری ازچیدن و شکستن شاخه ها (۳۰۲) تفکیک زباله و ریختن زباله در سطل مخصوص خودش	پاکیزه نگه داشتن محیط زیست		
(۶۶۶) شرکت مسنقانه در بحث ها (۸۲۸) گفتگوی فعال (۲۷۵) مشارکت فعال (۸۲۰) نقش داشتن در مذاکره و مشارکت ها (۵۴۶) همکاری در سطح جامعه (۵۴۵) مشارکت در تصمیم گیری ها و خط و مشی (۸۴۳) تشویق دیگران (۹۰۱) تقویت انسجام گروه	شرکت فعال و تقویت انسجام گروه		
		مواد آموزشی	
		منابع و امکانات مورد نیاز	
(۲۱۴) اطلاعات نوین (۴۶۰) توانایی بازیابی دانش واژگان (۵۷۰) فرایندهای پردازش اطلاعات (۶۸۷) محیط های اطلاعاتی (۶۹۲) ویژگی منابع	تامین ابزارها برای پردازش اطلاعات		
(۱۵۵) تدوین کتابهای داستان (۱۴۴) لگوی آموزشی (۱۴۳) لگوی ابزاری (۱۶۶) کاردستی	ابزارها و مواد آموزشی		
(۱۵۰) متناسب با زندگی واقعی کودک (۱۵۱) قابل تغییر و انعطاف پذیری (۲۲۵) متناسب باسن کودکان (۶۰۲) متناسب با فرهنگ کودک (۷۲۳) عینی تر و ملموس تر (۲۲۸) متناسب با نیازهای کودک (۸۶۸) مستحکم و ایمن (۶۶۰) مواد و منابع	ویژگی منابع و مواد		
(۸۷۱) بازی با شن- بازی در فضای بسته (۸۱۲) فضای باز (۱۴۵) بازی آزاد (۲۶۷) بازی های تعاملی (۲۶۸) بازی های تقلیدی و نمایشی (۲۶۹) بازی های انفرادی (۲۷۰) بازی های موازی (۷۰۷) بازی های دویدنی (۷۶۲) شکل بازی (۱۹۹) بازی های تظاهری (۴۶۶) بازی های کلامی (۹۲۸) بازی با توپ پارچه ای (۳۰۰) مکعب های چوبی (۲۹۹) سیخ های چوبی (۲۹۸) چوب های اندازه گیری (۲۹۷) جورچین (۳۰۱) بازی های دستی (۱۸۷) توپ بازی (۲۹۶) بازی بگبر و پرو (۲۹۵) بازی با عروسک های بازیافت (۲۹۴) بازی با جعبه بازیافت (۵۰۱) چیستان ها و معماها (۷۷۸) بازی های وانمودسازی (۴۴۶) بازی فانتزی تخیلی (۳۶۱) نیازبه اسباب بازی (۷۶۱) مکان خاص بازی (۶۹۸) بازیهای جورکردنی (۷۳۰) بازی لگو (۱۶۷) بازی های دیجیتال	بازی های دوران کودکی	اشکال منابع بازی	
(۱۸۱) تصویرسازی (۷۵۳) فیلم (۷۵۳) تئاتر (۹۳۱) تصویرخوانی (۱۶۳) پویانمایی (۶۰۱) کارتون (۶۶۲) اسلاید (۱۹۷) تصاویر خنده دار (۹۰۴) تصویرمربی (۶۲۹) بازی تکرار صداها (۴۶۱) حالت ذهنی تصویرگر (۱۶۰) تصاویر	بکار گیری انیمیشن	بکار گیری منابع تصویری و مواد	

ارزشیابی			
	ارزش‌یابی بر اساس تفاوت‌های فردی	(۴۲۵) توجه به تفاوت‌های فردی مانند سن (۱۱۵) توجه به استعدادها (۹۳۲) توجه به تواناییهای فیزیکی و روانی	
روش‌های ارزشیابی کودکان	ارزشیابی توصیفی کودکان	(۷۵۷) ارزشیابی کودکان نوآموز (۴۸) فهرست وارسی (چک لیست) (۴۹) پوشه کار (کلریوک) (۲۶۲) ارزشیابی شفاهی یا کلامی آرایه گزارش توسط مربی	
	ارزشیابی فرایندی	(۷۴۷) سنجش فرایند محور	
		(۷۵۶) ارزشیابی تکوینی	
		(۵۰) سنجش مستمر	
	ارزش‌یابی کمی	(۷۳۹) آزمون براساس تعریف نظری تورنس (۴۷۲) استفاده از پرسشنامه (۱۴۱) آزمون‌های استاندارد (۸۷۷) هنجار شده (۱۶۹) پرسشنامه محقق ساخته (۹۳۸) مستند سازی مشاهدات (۶۸۰) خودسنجی	
ارزشیابی مربیان	ارزشیابی در کیفیت مربیان	(۷۹۸) علاقه مند بودن (۴) مربیان آگاه و متعهد (۳۳) روحیه شاد و ظاهری آراسته (۲۷) پایبند به اصول اخلاقی (۳۰) سلامت جسمی و روانی (۷۵۵) قاطعیت ذاتی (۵۷۷) شکوفایی استعداد ذاتی (۲۹) سواد قرآنی (۶۷۲) تلاش و احساس مسئولیت معلمان (۲) آموزش حین خدمت (۳۱) مدرک کاردانی مرتبط (۵۷) رشد شغلی (۱۳۳) عجز و ناتوانی مربی (۵۴۷) دعوت از والدین (۸۰۸) ویژگی‌های عمومی مربیان (۱۰۲) تدریس مربیان (۸۹۰) ارزشیابی مربیان (۵۸۱) رابطه با کودک (۳۲۵) روانشناسی کودک (۴۱) وسایل کودکانه (۷۲۴) الفاظ ساده (۳۸۴) صبر و شکیبایی (۳۸۹) گرمی و محبت معلم به کودک (۳۸۳) اعتماد صادقانه (۳۸۲) منطقی بودن (۳۹۳) احساس اعتماد بین کودک و معلم (۹۰۵) سطح رفاه (۷۹۹) صلاحیت‌های عمومی (۸۸۹) شیوه‌های ارزشیابی (۶۶۷) صلاحیت معلم-کیفیت معلم (۳۹۰) استمرار و انکس‌ها (۳۹۱) دانش افزایی	
زمان	مدیریت زمان	(۴۱۴) ارتباط دادن یادگیری به موقعیت تازه (۳۱۸) یادگیری موقعیتی (۳۱۴) یادگیری زمانی (۸۲۱) یادگیری متناسب با رشد شناختی (۹۳۷) متناسب با سن-صرفه جویی در زمان	
مکان	توجه به فضای فیزیکی پیش دبستان	(۸۰۴) اطفاء حریق و کمک‌های اولیه-جمعیه کمک‌های اولیه (۸۰۵) طبقه ی همکف بودن کلاسها (۸۶۵) موانع و عوامل آسیب زا (۸۰۶) نور و هوای کافی (۸۰۳) وسایل ایمنی (۴۹۳) استفاده از شیرها و لوله کشی‌های استاندارد (۴۲۷) آماده سازی کلاس (۵۴۴) تامین نیازهای مدرسه (۶۵۷) اندازه کلاس (۶۵۸) ترکیب کلاس (۹۰۰) محیط پیش دبستان	
	محیط آموزشی	(۳) محیط غنی و پر بار (۷۹۷) فضای آموزشی باز و بسته (۶۵۵) محیط خانه (۲۱) محیط آموزشگاهی (۲۶) محیط جدید (۹۰) محیط سالم (۱۸۶) محیط‌های ابتدایی کودک (۹۱) مناطق محروم (۳۱۵) محیط یادگیری (۲۲۳) آشنایی با محیط (۱۶۴) محیط فضای رسمی و غیررسمی (۵۷۸) شرایط مناسب محیطی (۱۳) محرومیت‌های محیطی (۸۱۱) محیط امن (۴۳۳) مدرسه به عنوان نخستین محیط اجتماعی (۱۰۴) محیط آموزشی	

در جدول (۳-۴) مفاهیم و زیر مولفه‌های شناسایی شده جهت ارائه مدل فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش دبستان با تاکید بر محتوا و فعالیت ارائه شده است.

جدول ۳-۴ مولفه‌های اصلی و زیرمولفه‌های شناسایی شده جهت ارائه مدل فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش دبستان

با تاکید بر محتوا و فعالیت

مولفه‌های اصلی	زیر مولفه‌های شناسایی شده
هدف کلی	پرورش هویت ملی
	سرمایه اجتماعی
	سرمایه روان شناختی
	رشد فراشناختی
هدف جزئی	مسئولیت پذیری
	تقویت شناختی
	خود تنظیم کنندگی
	آشنایی با چرخه زندگی
آشنایی کودکان پیرامون زندگی	احترام به شناسایی فرهنگ‌ها دگرگونی‌ها
	آشنایی و احترام به محیط زیست
پرورش هویت ملی و سرمایه‌های شناختی	تربیت اجتماعی
پرورش هویت ملی و سرمایه‌های شناختی	تربیت زیبا شناختی

	استقلال کودک	
	شخصیت کودک	
	خود آگاهی کودک	
	شاد زیستن کودک	
لازمه آگاه شدن کودکان از حقوق خود	ویژگی های شناختی کودکان	
	آگاهی کودکان از حقوق خود	
اخلاق مداری مربیان	تقویت اخلاق حرفه ای مربیان	
توانایی تربیتی کودکان	پرورش هوش هیجانی	محتوا
	پرورش عادات پسندیده	
	پرورش اخلاق	
	پرورش بعد معنوی	
توانایی تجزیه و تحلیل در کودکان	تربیت فردی	
	تفکر منطقی	
	تفاوت جنسی	
قابلیت مقایسه در کودکان	تفاوت جنسی	
	پرورش مفاهیم ریاضی	
	طبقه بندی	
	تقویت درک و فهم انتقادی	
	تفکر مراقبتی	
باز ترکیب محتوا	مهارت هنری	
	تفکر به آینده	
	تقویت انگیزه	
	آموزش مهربان بودن با حیوانات	
	سواد صرفه جویی در انرژی	
	تفکر مفهومی	
آموزش تولید محتوا	آموزش خانواده	
	آموزش مهارت صلح	
	پرورش مفاهیم هندسی	
	پرورش حواس	
	تفکر مشارکتی	
راهبردهای یاددهی یادگیری	آموزش فرهنگ ایرانی	
	مهارت های اجتماعی	
	توجه به فرهنگ خانواده	
	مهارت زبان آموزی	
ویژگی تدریس	حمایت عاطفی خانواده	
	حمایت عاطفی کودک	
	حمایت عاطفی والدین	
	حمایت معلمان آموزشی	
	مهارت های کلامی	
	توجه به تجربیات کودکان	
	مشاور کودک	
	حمایت از سوی مدرسه	
	روش تدریس قصه گوئی	
	پیوسته و مرحله ای بودن آموزش	
والدگری بالنده		
بهسازی مربیان آموزشی		
تکنیک تدریس	تجسم خلاق	

	روش آموزش نردبانی	
	آشنایی با مفاهیم ریاضی	
	روش حل مساله	
	تشخیص شباهت‌ها و تفاوت‌ها	
	پرورش تمرکز دقت	
	مهارت‌های ظریف	
	مهارت‌های درشت	
	خلاقیت	
	حس کاوشگری	
	آموزش بلند خوانی	
	سواد رسانه‌ای	
	پرورش رشد حافظه	
	جریان یاددهی یادگیری	
	مهارت‌های آموزشی	
	تقویت بعد مهارتی و شخصی مربیان	
	توجه به هنجارها	
	تجربه زیسته والدین	
	هدفمند	
	دست‌ورزی و کاردستی کودکان	
	تجربه زیسته کودکان	
	مهرت‌های ورود به جامعه	
	فرهنگ مصرف	
	فرهنگ تولید	
	صرفه‌جویی در آب	
	صرفه‌جویی در منابع طبیعی	
	ایجاد فرصت‌های کسب تجربه برای کودکان	
	برطرف کردن نیازهای شخصی	
	پرورش جریان‌های اجتماعی	
	روحیه پرسش‌گری	
	روحیه پژوهش‌گری	
	ایجاد فرصت برای یادگیری کودکان	
	همدلی	
	امنیت کودک	گروه بندی
	سلامت جسمانی	
	رشد جسمی و حرکتی کودکان	
	پرورش اضطراب اخلاق	
	پرورش مقابله با استرس	
	پرورش زبان ادب	
	توجه به تغذیه و خواب	
	پرورش رشد عاطفی	
	فعالیت‌های گروهی	
	پرورش شهروندی	
	پاکیزه نگه داشتن محیط زیست	
	شرکت فعال و تقویت انسجام گروه	
	تامین ابزارها برای پردازش	
	اطلاعات	
	ابزارها و مواد آموزشی	
	مواد آموزشی	
	منابع وامکانات مورد نیاز	
	ویژگی‌های منابع و مواد	
	ویژگی فردی دانش‌آموزان	
	ویژگی‌های عاطفی و اجتماعی کودکان	
	اشکال متنوع فعالیت‌های گروهی	

اشکال منابع بازی	بازی های دوران کودکی	
بکار گیری منابع تصویری و مواد	بکار گیری انیمیشن	
روش های ارزشیابی کودکان	ارزش یابی براساس تفاوت های فردی	ارزشیابی
روش های ارزشیابی کودکان	ارزش یابی توصیفی کودکان	
	ارزشیابی فرایندی	
	ارزش یابی کمی	
ارزشیابی مریبان	ارزشیابی در کیفیت مریبان	
	مدیریت زمان	زمان
	توجه به فضای فیزیکی پیش دبستان	مکان
	محیط آموزشی	

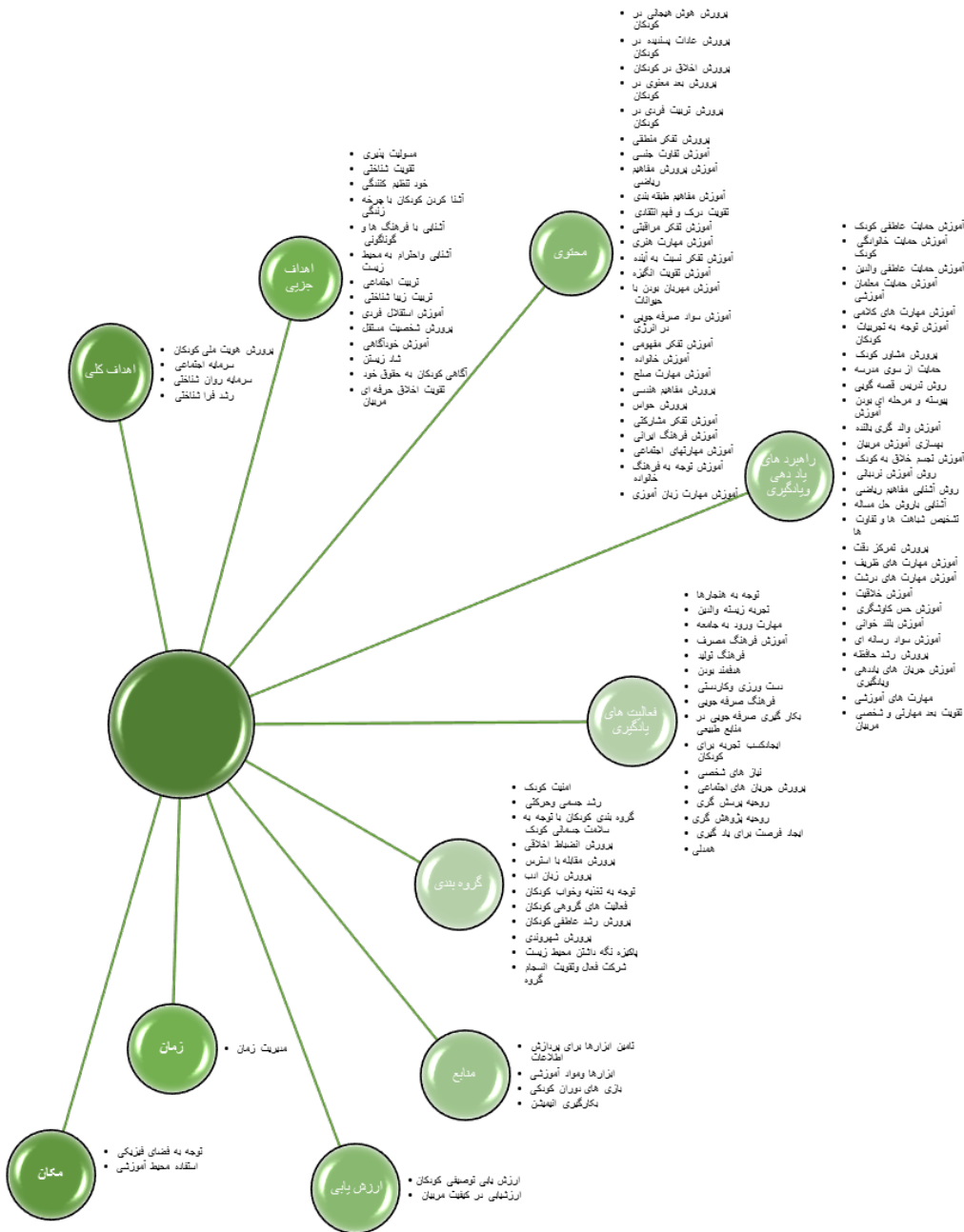
آن‌ها کمتر از ۴۹/۰ بود، به علت قابل قبول نبودن روایی محتوایی، از پرسشنامه کنار گذاشته شدند و تنها گویه‌هایی که مقدار CVR محاسبه شده برای آن‌ها بین (۰/۴۹ تا ۱) بود، در پرسشنامه باقی ماندند. بدین ترتیب سوالات (۱۰۷-۱۰۸-۱۰۹) بدلیل پایین تر بودن مقدار CVR از مقدار ۴۹/۰ از سوالات حذف گردیده و سوالات گویه به ۱۱۰ سوال رسید و بر همین اساس مدل نهایی فعالیت های تربیتی تشکیل شد.

بر اساس تعداد متخصصینی که گویه‌ها را مورد ارزیابی قرار می‌دهند، حداقل مقدار CVR قابل قبول تعیین می‌گردد. بنابراین سوالاتی که مقدار CVR محاسبه شده برای آن‌ها کمتر از میزان مورد نظر است، بدلیل آنکه روایی محتوایی قابل قبولی ندارند؛ بایستی کنار گذاشته شوند. در این پژوهش، تعداد متخصصین ارزیاب ۱۵ نفر می‌باشد و حداقل مقدار CVR قابل قبول ۴۹/۰ است. بنابراین سوالاتی که مقدار CVR محاسبه شده برای

جدول شماره ۴-۵ محتوی و فعالیت

پرورش هویت ملی کودکان / سرمایه اجتماعی/ سرمایه روان شناختی	اهداف کلی	محتوی	جدول محتوی و فعالیت
مسولیت پذیری/ تقویت شناختی/ خود تنظیم کنندگی آشنا کردن کودکان با چرخه زندگی/ آشنایی با فرهنگ ها و گوناگونی/ آشنایی و احترام به محیط زیست/ تربیت اجتماعی تربیت زیبا شناختی/ آموزش استقلال فردی/ پرورش شخصیت مستقل/ آموزش خود آگاهی/ شاد زیستن/ آگاهی کودکان به حقوق خود/ تقویت اخلاق حرفه ای مریبان	اهداف جزئی		
پرورش هوش هیجانی در کودکان/ پرورش عادات پسندیده در کودکان/ پرورش اخلاق در کودکان/ پرورش بعد معنوی در کودکان/ پرورش تربیت فردی در کودکان/ پرورش تفکر منطقی/ آموزش تفاوت جنسی/ آموزش پرورش مفاهیم ریاضی/ آموزش مفاهیم طبقه بندی/ تقویت درک و فهم انتقادی/ آموزش تفکر مراقبتی/ آموزش مهارت هنری/ آموزش تفکر نسبت به آینده/ آموزش تقویت انگیزه آموزش مهربان بودن با حیوانات/ آموزش سواد صرفه جویی در انرژی/ آموزش تفکر مفهومی/ آموزش خانواده/ آموزش مهارت صلح/ پرورش مفاهیم هندسی/ پرورش حواس/ آموزش تفکر مشارکتی/ آموزش فرهنگ ایرانی/ آموزش مهارت های اجتماعی/ آموزش توجه به فرهنگ خانواده/ آموزش مهارت زبان آموزی	محتوی		
تامین ابزارها برای پردازش اطلاعات/ ابزارها و مواد آموزشی بازی های دوران کودکی/ بکارگیری انیمیشن	منابع		

<p>آموزش حمایت عاطفی کودک/آموزش حمایت خانوادگی کودک/آموزش حمایت عاطفی والدین/آموزش حمایت معلمان آموزشی/آموزش مهارت های کلامی/آموزش توجه به تجربیات کودکان/پرورش مشاور کودک/حمایت از سوی مدرسه/روش تدریس قصه گوئی/پیوسته و مرحله ای بودن آموزش/آموزش والد گری بالنده/بهبودی آموزش مربیان آموزش تجسم خلاق به کودک/روش آموزش نردبانی روش آشنایی مفاهیم ریاضی/آشنایی باروش/حل مساله تشخیص شباهت ها و تفاوت ها/پرورش تمرکز دقت/آموزش مهارت های ظریف/آموزش مهارت های درشت/آموزش خلاقیت/آموزش حس کاوشگری/آموزش بلند خوانی آموزش سواد رسانه ای/پرورش رشد حافظه آموزش جریان های یاددهی و یادگیری/مهارت های آموزشی تقویت بعد مهارتی و شخصی مربیان</p>	<p>راهبرد های یاددهی و یادگیری</p>		
<p>توجه به هنجارها/تجربه زیسته والدین/مهارت ورود به جامعه/آموزش فرهنگ مصرف/فرهنگ تولید/هدفمند بودن دست ورزی و کاردستی/فرهنگ صرفه جویی/ایکار گیری صرفه جویی در منابع طبیعی/ایجادکسب تجربه برای کودکان/نیاز های شخصی/پرورش جریان های اجتماعی روحیه پرسش گری/روحیه پژوهش گری/ایجاد فرصت برای یاد گیری/همدلی</p>	<p>فعالیت های یادگیری</p>	ت.ع.ب.	
<p>امنیت کودک/رشد جسمی و حرکتی/گروه بندی کودکان با توجه به سلامت جسمانی کودک/پرورش انضباط اخلاقی پرورش مقابله با استرس/پرورش زبان ادب/توجه به تغذیه و خواب کودکان/فعالیت های گروهی کودکان/پرورش رشد عاطفی کودکان/پرورش شهروندی/پاکیزه نگه داشتن محیط زیست/شرکت فعال و تقویت انسجام گروه</p>	<p>گروه بندی</p>		
<p>ارزش یابی توصیفی کودکان/ارزشیابی در کیفیت مربیان</p>	<p>ارزش یابی</p>		
<p>مدیریت زمان</p>	<p>زمان</p>		
<p>توجه به فضای فیزیکی/استفاده محیط آموزشی</p>	<p>مکان</p>		

شکل ۱-۴ مدل بدست آمده از CVR

بحث و نتیجه گیری:

نظام های آموزشی این دوره از آموزش عمومی مورد سوال و چالش‌های جدی قرار دارد. سوال در خصوص مقاصد نوع و کیفیت برنامه‌های تربیتی و فعالیت‌های آموزشی از جمله این چالش‌هاست. در سال‌های اخیر نقش فعالیت‌های تربیتی و کیفیت برنامه‌های آموزشی در دوره پیش دبستان در ارتقای کیفیت نظام های آموزشی دوره ابتدایی مورد توجه بوده و یکی از دلایل این امر پژوهش‌های مربوط به فعالیت‌های تربیتی و محتوای برنامه های آموزشی و

از دیرباز، افراد و نهادهای گوناگونی برای پاسخ دادن به شور آموختن کودکان همچنین جهت حمایت از کودکان به منظور توسعه افزودن ترشان کوشیده‌اند. در این خصوص در قالب آموزش‌هایی در دوره پیش دبستانی برخی از کارآمد ترین و منسجم‌ترین تلاش‌ها صورت پذیرفته است. آموزش در دوره پیش دبستانی یکی از ارکان اساسی جهت ورود به دوره دبستان می‌باشد. در همه

حوزه پژوهش در بخش کیفی شامل کلیه کتب، منابع نوشته شده، رساله‌ها و مقالات پیرامون فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش دبستان و مباحث مربوط به نتایج مطالعات و پژوهش‌های داخلی در این زمینه بود و همچنین در بخش کمی مطالعه روایی پرسشنامه بدست آمده از قسمت کیفی با استفاده از هریک از سوالات براساس طیف سه بخشی لیکرت و با استفاده از ضریب لاوشه و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای گرونیباخ بدست آمد.

جهت نمونه‌گیری در مرحله کیفی پژوهش با توجه به ماهیت پژوهش‌های کیفی و کشف ماهیت یک پدیده و همچنین گزینشی بودن راهبرد نمونه‌گیری در راستای کشف یک پدیده مورد مطالعه از شیوه نمونه‌گیری هدفمند استفاده گردیده به عبارت دیگر به منظور کشف کدهای پایه و همدسته و جایگزینی به منظور ارایه یک مدل از فعالیت‌های تربیتی در این زمینه پژوهشگر به صورت هدفمند این منابع را انتخاب و مورد تجزیه و تحلیل قرار دارد. از سوی دیگر محقق گام‌هایی را به شکل مرحله به مرحله طی نمود تا با استفاده از خبرگان کار تکمیل شود. در این مرحله محقق تعدادی از خبرگان دانشگاهی در زمینه برنامه‌ریزی درسی و روان‌شناسی و با توجه به تخصص‌شان در زمینه فعالیت‌های تربیتی در زمینه کودکان پیش دبستانی انتخاب نموده سپس جهت ارایه پرسشنامه از نظرات ایشان استفاده شد.

با توجه به اهمیت موضوع هویت ملی به ویژه در شرایط کنونی، یکی از وظایف آموزش و پرورش، تقویت و تحکیم این ویژگی مهم در نسل‌های آینده است. پژوهشگرانی همچون مهدوی و پیلتن، علیزاده اقدم شیری و اجاقلو، کلاندیتین و کاتلی و... همگی در پژوهش‌های که انجام دادند اعلام کردند که دوره پیش دبستانی تحت تاثیر محدودیت‌های بی‌شماری می‌باشد که شناخت و مطالعه تاثیر آنها با محدودیت‌های فراوانی روبروست. شرایط و ویژگی‌های مختلف در مدارس در حوزه‌های علمی، آموزشی، مدیریتی، فرهنگی و رفاهی ممکن است موجب تقویت ایستایی یا تضعیف هویت ملی شود. بنابراین آشنایی کودکان و حضور در فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش دبستانی کمک شایانی در این خصوص می‌کند تا کودکان با هویت ملی وریشه اصلی خود از کودکی آشنایی کامل داشته باشند.

در تبیین این اهداف باید گفت که هویت ملی به وحدت ملی و همبستگی همگانی در یک جامعه کمک می‌کند و این امر به نوبه خود در تقویت اصالت و روحیه

تربیتی در رسیدن به کیفیت عملکرد یادگیرندگان درسال اول ورود به دوره دبستان می‌باشد. چنانچه مدارس ابتدای بخواهند مأموریت خود را به طور مطلوب انجام دهند لازم است اطمینان ذینفعان خود را درباره این موضوع که کوشش‌های این مراکز از کیفیت مطلوبی برخوردار است را جلب نموده و از ساز و کارهای لازم به منظور بهبود کیفیت عملکرد خود استفاده کنند طبعاً در این مسیر نقش دوره پیش دبستانی اگر درست ایفا شود، کودکان برای ورود به دوره ابتدایی با مسیری آشنا و هموار مواجه شده و در آنجا می‌توانند به سهولت با همسالان و معلم خود ارتباط برقرار نمایند و مدرسه را بعنوان خانه دوم خود تلقی کنند و هرگز نسبت به آن ناایمن نبوده و هراس جدایی از خانه والدین را نخواهند داشت.

این پژوهش به شناسایی مولفه‌های فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش دبستانی پرداخته و در نتیجه به ارایه یک مدل تربیتی فعالیت‌های تربیتی در دوره پیش دبستان می‌پردازد. طی مطالب فصول قبل کلیات پژوهش، مبانی نظری و پیشینه تحقیق، روش‌شناسی و تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در دو مرحله کیفی و کمی ارایه گردید. در این فصل به بحث و نتیجه‌گیری پیرامون یافته‌های پژوهش پرداخته می‌شود و ضمن بیان یافته‌ها و ربط آن‌ها به نتایج پژوهش‌های انجام شده، موارد همخوانی و ناهمخوانی یافته‌های پژوهش انجام شده مورد بررسی قرار داده شده است. در ابتدا ضمن مرور یافته‌های کیفی و کمی به بیان خلاصه‌ای از یافته‌ها پرداخته و باتوجه به تفسیر یافته‌های این پژوهش، ضمن ارائه پیشنهادات به بیان محدودیت‌های پژوهش، موضوعاتی برای انجام پژوهش بعدی و پیشنهادهای کاربردی بیان می‌گردد.

هدف پژوهش حاضر ارایه مدل تربیتی در دوره پیش دبستانی با تاکید بر محتوا و فعالیت در این دوره می‌باشد. لذا این پژوهش در دو سطح انجام شد: در سطح اول از روش کیفی استفاده شده که در این سطح از روش سنتز پژوهی نوع قیاسی از مدل کلاین استفاده شده است و خود مدل کلاین مشتمل بر ۹ مولفه برای دسته‌بندی مفاهیم پایه استفاده گردید. در سطح دوم پژوهش به منظور بررسی میزان اعتبار سنجی از مدل ارایه شده پس از انجام قسمت‌های کیفی و استخراج کدهای پایه و تبدیل کدها به مولفه جهت ساختن پرسشنامه محقق ساخته در اختیار خبرگان و صاحب‌نظران قرار داده و سپس از طریق ضریب لاوشه روایی و پایایی اعتبار سنجی آن انجام شد.

های تربیتی کودکان به همراه مهارت‌های روانشناختی باید در دوران کودکی سرمایه گذاری گردد.

در تبیین اهداف روان شناختی می‌توان گفت که مغز کودک به محیطی نیاز دارد که بتواند محرک لازم برای رشد را برایش فراهم کند. کودک از طریق کارها و فعالیت های آموزشی روزانه و کنجکاوی خود را برای کشف محیط ارضا می‌کند. کودکان کنجکاوی زیادی دارند که برای شناخت دنیا به آن ها کمک می‌کند بنابراین یکی از راههای سالم و جذاب برای کودکان برای پاسخ به کنجکاوی‌ها دوران پیش دبستانی می‌باشد تا بتوانند از طریق بازی، مهارت های ذهنی و شناختی خود را تقویت کنند مهارت های شناختی، فعالیت‌های اصلی مغز یک کودک است و به او امکان تفکر واستدلال، یادگیری، حرف زدن را می‌دهد همچنین محیط پیش دبستانی به کودک این امکان را می‌دهد که توجه لازم فیزیکی و کلامی را دریافت کند و تقویت مهارت های هیجانی و عاطفی قوی برای کودکان ایجاد کند.

اسزکس، دی واین، سولتز، نوبنز و گابریل ۲۰۱۳ می‌گویند برای زندگی در جوامع بشری نیاز به سطوح بالایی از کارکردهای فراشناختی است اگر این کارکردهای شناختی بطور مناسب عمل کند افراد توانایی سازگاری بیشتری در جوامع خواهند داشت در این بین حافظه کاری نقش مهمی در کارکردهای شناختی سطوح بالا دارد

در تبیین اهداف فراشناختی باید گفت که کودکان باید بیاموزند که چگونه نظام شناختی خود را کنترل کنند و تسلط بر شناخت و دانش در سطحی بالاتر داشته باشند بنابراین فراشناخت، شناختی است ورای شناخت و تفکر عادی و به آگاهی فرد از شناخت، یادگیری، و نحوه تفکر خود اطلاق می‌شود. اما در بخش اهداف جزیی هدف نهادینه کردن هویت شخصیتی در کودکان برای سازگاری با جامعه مطرح می‌باشد که مسولیت پذیری، تقویت شناختی، خود تنظیم کنندگی، آشنایی با چرخه زندگی، آشنایی با فرهنگ ها، آشنایی با محیط زیست، تربیت اجتماعی، زیبا شناختی، استقلال فردی، پرورش شخصیت مستقل، خود آگاهی، شاد زیستن، حقوق کودکان، تقویت اخلاق، که یکی از موارد تربیت شخصیت کودکان و آگاهی از حقوق خود را می‌توان برای توانمند سازی کودکان نام برد. همچنین در تحقیقاتی که در سال های گذشته پژوهش گرانی چون اربای داگرو ۲۰۱۰ و سابلان ۲۰۱۰ وورمی ۲۰۰۸ و اکنیوران ۲۰۰۶ و دوروالپ، ۲۰۰۹ و والش و دیگران ۲۰۰۶ و باسیل ۲۰۰۰ و نیکولیوا ۲۰۰۸ انجام

سر سختی و پایداری جوامع موثر است در نتیجه این امر در سلامت روانی افراد تاثیر گذار خواهد بود. بریدن از هویت ملی به احساس بی ریشگی می‌انجامد و اگر چنین اتفاقی در یک کشور برای کودکان در حال رشد رخ دهد جبران آن امکان پذیر نخواهد بود و آن جامعه در معرض خطر تاخت و تاز فرهنگ های بیگانه قرار خواهد گرفت. بنابراین می‌توان گفت که هویت ملی اصلی ترین برنامه در راستای اهداف تعلیم و تربیت یک کشور قرار می‌گیرد. از این رو باید این اهداف از همان دوران پیش دبستانی به کودکان آموزش داده شود و همچنین بین هویت ملی و دینی و سلامت روانی یک رابطه معنادار و همبستگی وجود دارد که انگیزه زندگی در پیشبرد اهداف به فرد می‌دهد.

در پژوهشی دیگر رضا پور ۲۰۰۱ عنوان کرده کودکان سرمایه های عظیم جامعه به شمار می‌روند و تک تک آنها در آینده می‌توانند منشا تاثیر در جامعه باشند و در سرنوشت کشور در سطح منطقه و جهانی تاثیر گذارند درجایی دیگر زینال پور و همکاران ۱۳۹۷ می‌گویند که اگر به کودکان به عنوان یک سرمایه ارزشمند که در آینده سکندار یک جامعه باشد نگاه کنید آن زمان می‌توانید هدایت کودکان را از طریق پرورش صحیح مذهبی و اجتماعی مطلوب از طریق آموزش انجام دهید. در تبیین این اهداف می‌توان گفت که کودکان به عنوان سرمایه هر کشور به حساب می‌آیند که باید از همان دوران پیش دبستانی با ایجاد آموزش های هدفمند به مسیرهایی که در آینده می‌تواند در پیشبرد اهداف جامعه و کودکان باشد سوق داد تا در بزرگسالی سرانجام خوب به همراه احساس آرامش و زندگی راحتی راسپری کنند.

اشترنبرگ، ۲۰۱۳ در زمینه روان شناختی بیان می‌کند آن نوع آموزش و پرورشی است که بدنبال بهبود مهارت‌های روان شناختی کودکان به منظور حرکت کردن به سوی زندگی سازنده و رضایت بخش می‌باشد.

همچنین سیما تدا، ۲۰۱۰ می‌گوید، تجارب آموزشی باید پیرامون ساخت شناختی یادگیرنده بنا نهاده شود.

برکان و همکاران ۲۰۱۳، عنوان می‌کند برنامه های مربوط به رویکرد روان شناختی اثرات مثبت قابل توجه و طولانی مدت بر کیفیت زندگی، تفکر و مهارت های مورد نیاز کودکان دارد. هولت ۲۰۱، کیایرو و پاسکال ۲۰۱۴ لانگ ۲۰۰۷، گالنسکی ۲۰۰۶ همگی بر این عقیده هستند که معیار های آموزش و پرورش شناختی در حوزه اهداف تاکید بر اصلاح فرایند های روان شناختی دارد و برنامه

گردیده همسو با نظرات و برنامه‌های انجام شده در این پژوهش می‌باشد

تبیین و چرایی مسولیت پذیر بودن: در همسویی آن با سایر سخنان مطرح شده می‌توان گفت که کلید موفقیت کودکان چه در دوران پیش دبستانی و مدرسه و چه در دنیای بزرگسالی و یکی از مهم‌ترین عوامل پیشرفت در حوزه حرفه‌ای و شخصی است. متأسفانه مسولیت‌پذیری را نمی‌توان یک شبه یاد گرفت و زمان زیادی طول می‌کشد تا بچه‌ها این ویژگی سخت و در عین حال زیبا را یاد بگیرند. وظیفه شناس شدن کودکان مثل یک پازل است که قطعه‌های مختلفی دارد این پازل نیاز به یک بستر و طرح قبلی دارد که این پازل را می‌توان در بستر آموزش در پیش دبستان به منظر ظهور درآورد و بهترین راه برای آموزش مسولیت‌پذیری به کودکان این است که مسولیت‌های کودک را به صورت عملی به او نشان دهید و زمانی که یک وظیفه را به کودک می‌سپارید به او گوشزد کنید که در صورت انجام دادن آن کار با چه عواقبی روبرو خواهد شد آموزش مسولیت‌پذیری به کودکان شاید کار زمان‌بری باشد اما اگر از این نکات پیروی کنید کودکی تربیت خواهید کرد که با وظیفه‌شناسی باعث سربلندی خودش و آرامش دیگران خواهد شد. سطح مهارت‌های خود تنظیمی از زمان کودکی بسیار اهمیت دارد به زبان ساده‌تر این مهارت‌ها به کاهش تاثیر مداوم استرس که می‌تواند به مشکلات سلامت روان تاثیر گذار باشد کمک می‌کند. همان‌طور که کودکان مهارت‌های خود تنظیمی را یاد می‌گیرند سایر مهارت‌های فردی کودک رشد می‌کند بنابراین وابستگی به دیگران با کمک مدیریت احساسات و رفتارها به ویژه زمانی که چالش جدید در زندگی کودک ایجاد می‌شود آسان‌تر خواهد شد در عین حال ممکن است کودک در برخورد با این شرایط ناراحت عبوس یا عصبانی شود.

تبیین و چرایی آشنایی کودکان با چرخه زندگی: کودکان از لحظه تولد با دنیای ناشناخته‌ای آشنا می‌شوند که هیچ تجربه‌ای از آن برای زندگی ندارند برای اینکه کودکان بتوانند نسبت به پیرامون زندگی و اطراف خود برای رفع مشکلات پیش‌رو و برخورد با مسائل توانایی لازم را داشته باشند باید با چگونگی زیستن با آگاهی را یاد بگیرند و این امر میسر نیست مگر آشنایی با چرخه زندگی که در آن متولد شده‌اند و این همان دنیای واقعی می‌باشد که در آن زندگی می‌کنند. بنابراین گفته‌های سایر محققین با این بحث از پژوهش همسویی دارد.

یکی دیگر از اهداف تربیت ملی کودکان در جهانی که تکثر فرهنگ‌ها رواج دارد و این تکثر بیشتر در مسایل فرهنگ و تربیت اجتماعی ظهور و خود نشان می‌دهد، که دلیل دیگر هویت ملی کودکان در هدف کلی گنجانده شده است. در بسیاری از اسناد سازمان ملل متحد و یونسکو آموزش حقوق کودکان مورد توجه قرار گرفته است و به عنوان نخستین سند حقوق بشر قرار داده شده است. آشنایی با فرهنگ را می‌توان از همان لحظه تولد به کودکان آموزش داد چرا که از همان تولد کودک وارد یک خانواده گردیده که نیاز به آشنا شدن را به آن دارد بهترین زمان آشنایی کودکان همان دوران پیش دبستانی می‌باشد به درستی می‌توان ادعا کرد که لازمه نیل به هویت ملی فرزندان و فرهنگ بومی و محلی خود می‌باشد تا در مرحله بعدی به سایر فرهنگ‌ها و هویت ملی دست یابند. مراکز آموزش پیش دبستانی به آسانی می‌توانند در برنامه‌های آموزشی خود به نمادهای فرهنگی تاریخ و هویت محلی و بومی هر شهر و دیار را در شرایط مطلوب به کودکان آموزش دهند

تبیین و چرایی آشنایی کودکان پیش دبستانی با محیط زیست: بخش مهمی از آموزش کودک در این رده سنی باشد. کودکان تمایلی ذاتی به برقراری ارتباط با طبیعت را دارا می‌باشند اما بدلائل بیش از حد استفاده از تکنولوژی بیشتر وقت خود را در خانه می‌گذرانند و ارتباط کمی با محیط زیست و طبیعت پیرامون خود دارند در زمان کنونی بیش از هر چیز دیگری آموزش دادن درباره محیط زیست به کودکان پیش دبستانی اهمیت دارد و این گفته بسیاری از محققین درباره زندگی کودکان در این دوره می‌باشد که همسویی با این پژوهش را دارد. یکی از ابعاد وجودی انسان، اجتماعی بودن اوست که در مقام تربیت باید مورد توجه قرار گیرد. بنابراین از جمله حقوقی که فرزندان بر والدین دارند تربیت نمودن آن‌ها به آداب و اخلاق اجتماعی است تا استعدادهای آن‌ها در عرصه حیات اجتماعی شکوفا شود و بتوانند به صورت فعال و موفق در اجتماع حضور یابند. از این رو پرورش دادن فرزندان براساس التزام به آداب اجتماع و اصول ارزشمند اخلاقی است به طوری که از همان دوران کودکی بتوانند در جامعه حضور یابند و از حس رفتار و ادب و تعادل روحی و روانی و خردورزی در برخورد با دیگران برخوردار باشند. از این رو این قسمت نیز با گفته‌های محققین این بحث همسویی دارد و مطابق با گفته‌های آنان می‌باشد.

تبیین و چرایی حس زیبا شناختی: بهترین روش برای بالا بردن حساسیت زیبا شناختی کودکان این است که

و شخصیت کودکان توجه زیادی در برنامه درسی کودکان داشته باشد.

تبیین و چگونگی اینکه چرا باید کودکان شاد زیستن را بیاموزند: لازمه دستیابی به موفقیت ها در دوره بزرگ سالی شادزیستن است و یکی از کم هزینه ترین و آسانترین راهکار هایی است که خانواده می تواند برای ادای حقوق فرزند فراهم کند. شادی برای تمام مراحل رشد کودکان تاثیر گذار است شادی می تواند بر میزان موفقیت و رشد، حفظ ضربان قلب، گردش خون مکانیزم مغزی سالم و جلوگیری از حملات مختلف قلبی کودکان موثر باشد و علاوه بر آن خشونت را در کودکان کاهش می دهد. در همین راستا با نتایج این بخش از یافته ها یکی از تعاریف مختصر و خوب آن است که تمامی آموزش هایی که اطلاعات، مهارتها، توانایی ها و ارزش حقوق بشر را توسعه و ارتقا می بخشد به عنوان حقوق کودکان معرفی نموده است.

تبیین و چرایی اینکه چرا کودکان باید به حقوق خود آگاه باشند: تمامی کودکان حق استفاده از امکانات تحصیلی مدارس و افزایش سواد را دارند. افزایش سواد افراد در جامعه باعث قدرتمند شدن آن جامعه می شود و از آنجا که کودکان در امر یادگیری همانند لوح سفید هستند و برای یاد گیری مشتاق بوده و یادگیری بالایی دارند. بنابراین از خانواده ها و والدین نیز انتظار می رود تا فرزندان خود را در این راه همراهی و در راستای حمایت از حقوق کودکان گام بردارند.

تبیین و چرایی آموزش اخلاق در دوران کودکی: کودکان همواره به راهنمایی و آموزش خوش اخلاقی نیاز دارند. در واقع این آموزش ها تضمین کننده روابط آینده آنهاست. کودکان در بعضی مواقع از اطرافیان بیشتر حرف شنویی دارند تا از خانواده خود. در این دوره کودکان از مربیان بسیار حرف شنوی دارند و به خوبی سخنان مربیان را بکار می گیرند. آموزش خوش اخلاقی می تواند تربیت کودکان را در خانواده آسان تر و کودکان را اجتماعی تر و قانونمند تر کند. از این رویکی از مهمترین راههای تربیت کودکان در سنین کودکی آموزش های دوره پیش دبستان و تغییر در خلق و خوی کودکان می باشد.

بطور کلی کلیه پژوهشگران متفق رای، اهدافی برای تربیت و توانمند سازی و آموزش کودکان در دوره پیش دبستانی بدلیل تبدیل کودکان به آینده سازان کشور تدوین نموده اند. در بخش محتوا پژوهشگران در زمینه توانایی تربیت کودکان در پرورش هوش هیجانی، پرورش عادات

آنها کار با وسایل گوناگون هنری را تجربه کنند. کودک باید زیبایی ها را درک کند و از آن ها لذت ببرد در نظام آموزشی به کودکان باید بتوانند آثار زیبا و بدیعی خلق کنند تا دیگران هم از آن ها لذت ببرند و هدف عمده تعلیم و تربیت ایران آموزش هنر در دوره پیش دبستانی است که یکی از ابعاد مهم درسی می باشد. از این رو نقاشی های آزاد در دوره پیش دبستانی و مقاطع بالاتر آینه ناخودآگاه کودک است. بنابراین می توان گفت که محققین در این قسمت بسیار تلاش کرده اند تا حس زیبا شناختی یکی از ارکان لاینفک آموزش در دوره پیش دبستانی باشد. تبیین و چرایی شکل گیری حس استقلال طلبی کودکان: بعنوان یکی از مشکلات تربیتی در جامعه امروز ما، وابستگی بیش از حد فرزندان به والدین است که تجربه آن در سنین بزرگسالی و حتی پس از تشکیل زندگی مستقل گریبان گیر افراد می شود. به طوری که فرزندان پس از جدایی از والدین قادر به کنار آمدن با زندگی جدید خود نبوده و از اعتماد به نفس کافی برای اداره یک زندگی مستقل بهره مند نیستند. کودکان پیش دبستانی می توانند شروع به انجام کارهای روزمره کنند. البته اینها با بچه های بزرگتر متفاوت هستند اما پله های مهمی برای انجام کارهای بزرگتر هستند بسیاری از تحقیقات از کارهای روزمره برای کودکان به عنوان راهی برای ایجاد احساس مسولیت و اتکا به خود توسعه عملکردهای اجرایی آموزش کارگروهی و پرورش همدلی حمایت می کنند تا بتوانند حس استقلال فردی را در کودکان نهادینه کنند.

تبیین و چگونگی کودکان در رسیدن به مساله خودآگاهی: رشد کودک باید با آموزش و یادگیری مهارت صورت بگیرد که کودک احساسات و نقاط قوت و ضعف را می داند یا علاقه های خود را می شناسد. بنابراین کودکان با بزرگ شدن، با افراد جدیدی ملاقات می کنند و اتفاقات جدیدی را تجربه می کنند دوست داشتن، دوست نداشتن، ترجیحات و به عبارت دیگر آنها را خودآگاه تر می شوند. این امر به آنها کمک می کند تا نقاط قوت و ضعف خودشان را درک کرده و توانایی ارزیابی دقیق عملکرد خود را بدست آورند. در پژوهشی دیگر با توجه به اهمیت دوره پیش دبستان و نقش آن در شکل گیری شخصیت کودک و نقش آموزش های این دوره در مستقل تر و منظم تر بار آوردن بچه ها و ارتقای روحیه مشارکت در فعالیت های گروهی و همچنین با توجه به قدرت بسیار بالای یادگیری آنها در این دوره نظام آموزشی باید به موضوع شادزیستن

- در بین کسانی که پرسشنامه را تکمیل کرده اند، می توان بعنوان یک پیشنهاد برای کار بیشتر برای کودکان توجه ویژه داشت.
- (۲) در زمینه حمایت عاطفی والدین نسبت به کودکان در دوره پیش دبستانی برای بهره گیری بهتر و به نتیجه رسیدن از این منظر از نظر کسانی که پرسشنامه را تکمیل کرده اند می تواند برای تربیت بهتر کودکان در این مولفه کار بیشتری انجام داد. بنابراین پیشنهاد می شود که در این زمینه توجه بیشتری برای بالا بردن سطح استانداردهای تربیتی کار بیشتری می توان انجام داد.
- (۳) در زمینه پرورش رشد عاطفی کودکان در دوره پیش دبستانی برای بهره گیری بیشتر از نتیجه بدست آمده از این منظر که کسانی که پرسشنامه را تکمیل کرده اند می تواند برای تربیت کودکان در این مولفه کار بیشتری صورت گیرد بنابراین پیشنهاد می شود که در این مولفه توجه بیشتری برای بالا بردن سطح توانایی های کودکان انجام داد.
- (۴) در زمینه تامین ابزارها برای پردازش اطلاعات در دوره پیش دبستانی برای بهره گیری از نتیجه بدست آمده از منظر کسانی که پرسشنامه را تکمیل کرده اند می توان برای تربیت کودکان در این مولفه کار بیشتری صورت گیرد بنابراین پیشنهاد می شود که از این مولفه برای بالا بردن سطح استاندارد های لازم استفاده و توجه بیشتری صورت پذیرد.
- (۵) در زمینه تامین فضای فیزیکی پیش دبستانی برای بالا بردن سطح استانداردها برابر نتایج بدست آمده از نظر کسانی که در تکمیل پرسشنامه همکاری لازم را داشته اند می توان برای تربیت کودکان پیش دبستانی از فضاهای استاندارد استفاده گردد. بنابراین پیشنهاد می شود که از نتایج بدست آمده برای بالا بردن سطح یادگیری و استاندارد های لازم استفاده و توجه بیشتری به این موضوع گردد.

پسندیده، پرورش بعد معنوی، پرورش تربیت فردی و پرورش اخلاق در دوره پیش دبستان تحقیقاتی داشته اندمبنی براینکه کودکان از سنین پیش دبستانی روحیه بیشتری برای جامعه پذیری دارند. در واقع کودکان همانند لوح سفیدی هستند که آن چه بر روی آن حک شود ماندگاری طولانی مدتی خواهند داشت. در تبیین و چرایی این بخش از مهارت های تحلیلی، توانایی کاوش، درک، حل، تصمیم گیری و.. به طور موثر جنبه مهمی از زندگی می باشد کودکان معمولاً کنجکاو هستند. بنابراین اگر کودکان را بصورت صحیح آموزش دهیم در مهارت های تحلیلی به خوبی می توانند به تصمیم های مفید برسند. بنابراین چنانچه این بخش از آموزش کودکان را انکار یا نادیده بگیریم در آینده آنها نخواهند توانست در مورد برنامه هایی که دارند تصمیم درست بگیرند و همواره متکی به افرادی خواهند بود که ممکن است با چالش هایی در برنامه های آینده در زندگی با آنها روبرو شوند.

بنابراین دوران پیش دبستان بهترین زمان برای تربیت کودکان جهت ورود به دبستان است و همچنین در تحقیقاتی که در سال های گذشته مثل وارگس ۲۰۱۵، شانبرگ ۲۰۱۱، برون والسن ۲۰۰۰، در مورد هوش هیجان و پژوهش گرانی مثل جورج و کوخ ۲۰۱۱، جکسون، لوی کوی، کیلگور و استویز ۲۰۰۸ و هوچین و جان و زارغان ۱۳۹۲، اپوتزی و اشتاوفر ۱۳۹۵ و برونشتین ۲۰۱۳ همگی نشان از همسویی با پژوهش را دارند.

تبیین و چگونگی این که کودکان از هوش هیجانی سرشاری برخوردار می باشند: چنانچه این هوش به خوبی مدیریت گردد می تواند از آسیب رساندن به کودکان کمک کند هوش هیجانی می تواند باعث اعتماد به نفس را در کودکان افزایش دهد و نسبت به زندگی و کارهایی که انجام می دهند خوش بین سازد. یادگیری هوش هیجانی همانند راه رفتن است که اگر در مورد آن اطلاعاتی نداشته باشید با چالش های زیادی در زندگی روبرو خواهید شد اما در صورت آموزش صحیح می تواند به راحتی آن را تقویت نماید کودکان باید بتوانند چگونگی کنترل احساسات خود را یاد بگیرند تا بتوانند افکار و اعمال خود را کنترل و به آن ها شکل دهند.

بر اساس نتایج بدست آمده از یافته ها از اعتبار سنجی مدل برای فعالیت های دوره پیش دبستانی بر اساس محتوا و فعالیت پیشنهاد می شود:

- (۱) در زمینه خودآگاهی کودکان در اهداف برای دوره پیش دبستانی از آنجا که بیشترین توجه

منابع

- ولی الهی، روحیه، صفرنواده، مریم، سلیمی زمقندی، مرتضی (۱۴۰۱) اثربخشی شعرخوانی برگنجینه لغات و حافظه کودکان مقطع پیش دبستانی آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران نشریه پیشرفت های نوین در روان شناسی علوم تربیتی آپ شماره ۲ ص ۶۳۷-۱۴۸.
- Aslan, Davut (2023) . An evaluation of the effectiveness of a dialogic reading programme in developing the home literacy environment, language and early literacy skills of preschoolers in low socioeconomic status families. <https://theses.whiterose.ac.uk/32431/>.
- Hardy, L. King (2010) Fundamental movement skills among preschool. 13(5)503-508.
- K. Peterka, Tekavc, Janja (2023) Pomen prepoznavanja in odkrivanja nadarjenih otrok v predšolskem obdobju. Significance of identifying and detection of gifted preschool children.
- Katya (2023) investigating how educators react to children's distress in preschool.
- Lombardi, d., Janelle M. B., Ellit, s. B., shondricka, B. (2018) . scaffolding scientific thinking : students' evaluations and judgments during earth.
- Waddington, Owen (2023) Recognising wrongdoing: Young children's reasoning about morality.
- Wheatcroft, Rebecca (2023) An examination of the role of parental cognition in the relationships .between parental anxiety and child anxiety.
- آخس، سلمان (۱۳۹۸) طراحی و اعتبار بخشی برنامه درسی دوره پیش دبستان فصلنامه مطالعات پیش دبستان سال دوم شماره هشتم
- آرام فرد، منصوره (۱۳۹۴) راههای پرورش خلاقیت در کودکان انتشارات مدرسه
- بدخشان، سعید و جباری، کامران (۱۳۹۷) بررسی اثربخشی آموزش های پیش دبستانی مکتب القرآن بر مهارت های اجتماعی دانش آموزان شهرستان میاندواب، فصلنامه مسائل کاربردی تعلیم و تربیت اسلامی، ۳۱-۴۸: (۱) ۳
- پسندیده، نسرين و سبزه، بتول (۱۴۰۱) تاثیر آموزش های پیش دبستانی بر میزان احترام به خود دانش آموزان پایه اول ابتدایی، علوم
- توشه جولنگرودی، فاطمه (۱۴۰۱) عوامل موثر شکل گیری هویت ایرانی-اسلامی در دانش آموزان دوره پیش دبستانی، کنکاشی بردیدگاه معلمان، نشریه جستارنامه فرهنگ و هنر اسلامی، پاییز شماره ۳، ص ۷۵-۶۵
- سعادت مند، زهره و سرلک، ناهید (۱۳۹۳) برنامه درسی آموزش و پرورش پیش دبستان، اصفهان، چاپ دوم
- سعادت مند، زهره و لیاقتدار، محمد جواد و صادقیان، زهرا (۱۳۹۱) نیاز سنجی برنامه درسی دوره پیش دبستانی تحت نظر آموزش و پرورش از دیدگاه مدیران و مربیان شهر اصفهان، پژوهش در برنامه ریزی درسی، سال ۹، دوره ۲، شماره ۸ (پیاپی ۳۵) ۱۳۲-۱۴۵
- سیف، علی اکبر (۱۳۹۹) روان شناسی پرورشی نوین (روان شناسی یادگیری و آموزش) تهران، انتشارات دوران
- طلایی، ابراهیم و بزرگ، حمیده (۱۳۹۴) تبیین ضرورت تربیت اوان کودکی (پیش دبستان) مبتنی بر سنتز پژوهی شواهد تجربی معاصر، تعلیم و تربیت، شماره ۱۲۲
- مظاهری تهرانی، مهدی. دیاریان، محمد مسعود. جوادزاده شهشهانی، فاطمه (۱۴۰۲) اثربخشی آموزش والدگری امید محور بر خودکارآمدی والدینی مادران کودکان پیش دبستانی نشریه دانش و پژوهش در روان شناسی کاربردی، بهار، شماره ۹ ص ۹۸-۸۰
- مفیدی، فرخنده و علاقه بند، علی (۱۳۹۵) آموزش و پرورش پیش دبستانی و دبستان (رشته علوم تربیتی) انتشارات دانشگاه پیام نور
- ملکی، حسن و شاملی، عباسعلی و شکراللهی، مهدی (۱۳۹۰) تربیت عبادی کودکان، فصلنامه اسلام و پژوهش های تربیتی، سال سوم، شماره ۱